

XXI mendeko adierazleak Euskal Herrirako

Antolatzailea:

Euskal Herriko ekonomia eta gizarte garapenerako behatgia
Observatorio para el desarrollo socio-económico de Euskal Herria
Observatoire pour le développement économique et social du Pays Basque

Laguntzaileak:

AURKIBIDEA

Egitaraua.....	3
Adierazle zerrenda.....	4
Adierazleen definizioak.....	7
Bateragarritasun irizpideak.....	16
Emaitzak.....	27

EGITARUA

09:30: Harrera eta dokumentazioa banatu

10:00-11:00: HITZALDIA, egindako lanaren aurkezpena (Enekoitz Etxezarreta)

11:00-11:45: HITZALDIA, emaitza nagusien aurkezpena. (Gaizka Insuntza)

11:45-12:15: Atsedenaldia

12:15-13:30: HITZALDIA: eskuratutako indizeen gaineko analisiak

- Jean Michel Larrasquet (Mondragon Unibertsitatea)
- Anton Borja (UPV-EHU)

FORMAZIO SAIOA

XXI. mendeko adierazleak Euskal Herrirako

Data: 2008ko irailak 26

Lekua: Donostiako Enpresa Ikasketetako Eskolan (Oñati plaza 1, 20018 Donostia)

Aretoa: Batzar gela

Ordutegia: 09:30-13:30

Adierazleen zerrenda

Hona hemen adierazleen eta desagregazioen zerrenda:

INGURUNE EKONOMIKO OROKORRA

1. BIZTANLEKO BARNE PRODUKTU GORDINA (BPG) EROSTEKO AHALMEN PAREKATUAN (EAPn) EUROTAN.
2. BARNE PRODUKTU GORDINA, SEKTORE FUNTZIONALEN ARABERA DESAGREGATUA EUROTAN.
  - Lehenengo sektorea
  - Eraikuntza
  - Industria
  - Zerbitzuak
3. ERRENTA ERABILGARRIA PERTSONA AKTIBOKO EUROTAN.
4. EKONOMIAREN ESPORTAZIOAK, INPORTAZIOK ETA KANPO SALDOA BPGren %tan.
  - Esportazioak
  - Inportazioak
  - Kanpo saldoa
5. EKONOMIAREN IREKIERA TASA (%).
6. ESKULANAREN PRODUKTIBITATEA LANDUNEKO EROSTEKO AHALMEN PAREKATUAN (EAPn) ERREFERENTZIA EB-25=100 IZANIK.

ENPLEGUA

7. ENPLEGU-TASA %TAN (15-64 urte).
  - Orokorra
  - Gizonezkoak
  - Emakumezkoak
8. LANGILE ZAHARRENEN ENPLEGU-TASA OROKORRA %TAN.
  - Orokorra
  - Gizonezkoak
  - Emakumezkoak

9. EUSKAL HERRIKO ENPLEGUA JARDUERA EKONOMIKO BAKOITZEAN BANATUA %TAN.

- Lehenengo sektorea
- Eraikuntza
- Industria
- Zerbitzuak

10. LANGABEZIA-TASA %TAN.

- Orokorra
- Gizonezkoak
- Emakumezkoak

11. LAN ISTRIPUAK PERTSONAKO

12. URTEKO BATAZ BESTEKO IRABAZI GORDINAK EUROTAN INDUSTRIA ETA ZERBITZUETAN, 2004.

BERRIKUNTZA ETA IKERKUNTZA

13. IKERKETA ETA GARAPENeko (I+G-ko) GASTUA BPGren %tan ETA I+Gan dabilen PERTSONAL KOPURUA %TAN DESAGREGATUA.

- Osotara
- Enpresa
- Administrazio publikoa
- Goi irakaskuntza
- Irabazi asmorik gabeko erakunde pribatuak

14. GAZTEEN HEZKUNTZA MAILA %TAN.

- Orokorra
- Gizonezkoak
- Emakumezkoak

15. GIZA BALIABIDEAK ZIENTZIA ETA TEKNOLOGIAN POPULAZIO AKTIBOAREN %TAN.

16. ONARTUTAKO PATENTEAK, PATENTEEN NAZIOARTEKO SAILKAPENAREN (PNS) ARABERA MILIOI BIZTANLEKO.

17. ZIENTZIA ETA TEKNOLOGIAKO GRADUATUAK 1000 BIZTANLEKO.

EKONOMIAREN ERREFORMA

18. KONTSUMORAKO PREZIOEN INDIZE ARMONIZATUAK, URTEKO BATAZ BESTEKO ALDAKETA RATIOETAN.

19. ENPRESEN INBERTSIOA: KAPITAL FINKOAREN ERAKETA GORDINA SEKTORE PRIBATUAN BPGren %TAN.

GIZARTE KOHESIOA

20. POBREZIAN MURGILTZEKO ARRISKU-TASA TRANSFERENTZIA SOZIALAK EGIN ETA GERO.

- Orokorra
- Gizonezkoak
- Emakumezkoak

21. IRAUPEN LUZEKO LANGABEZIA-TASA %TAN.

- Orokorra
- Gizonezkoak
- Emakumezkoak

22. GIZARTE BABESA BPGren %TAN.

Adierazleen definizioak

INGURUNE EKONOMIKO OROKORRA

1. BIZTANLEKO BARNE PRODUKTU GORDINA (BPG), EROSTEKO AHALMEN PAREKATUAN (EAPn) EUROTAN:

Errentaren tamaina osoa populazioaren aldean, erosteko ahalmenaren arabera ponderatua.

Definizioa

Alderaketa espazialak egiteko neurria da hau. Produktu nominal berak erosteko ahalmen desberdinak izan ditzake bi herritan, prezioen arteko aldearen eraginez. Horregatik, herri bakoitzeko dirua (EAP) fikziozko diru batera (EAS: erosteko ahalmen estandarra) aldatzen da, herrien arteko alderaketak egin ahal izateko. Normalean, herrialde bateko prezioak hartzen dira eraldaketa egiteko oinarritzat, baina Europako kasuan, EAP bat = euro bat eskala hartzen da erreferentziazat.

2. BARNE PRODUKTU GORDINA, SEKTORE FUNTZIONALEN ARABERA DESAGREGATUA EUROTAN:

Errentaren tamaina osoa, herrialdearen sektore funtzional ezberdinetan desagregatuta: Lehenengo sektorea, eraikuntza, industria eta zerbitzuak.

Definizioa

Aztertutako aldian produkzio-prozesuan sortu den balioa adierazten du, balio hau ekonomiaren adar ezberdinetan desagregatuz. Balio erantsi gordinak merkatuko prezioetan duen balioa sektore ezberdinetan desagregaturik neurtzeko, ekonomiaren sektore ezberdinen balio erantsi gordinek fabrika-irteerako prezioetan duten balioari, produktuak zergapetzen dituen BEZa eta inportazioari lotutako zergak erantsi behar zaizkio.

3. ERRENTA ERABILGARRIA PERTSONA AKTIBOKO EUROTAN:

Definizioa *Pertsona aktiboko errenta erabilgarri gordinak pertsona aktibo bakoitzaren eskuetan geratzen den errenta adierazten du, behin dagozkion zerga zuzenak eta gizarte segurantzaren derrigorrezko kuotak ordaindu ondoren eta Estatutik zein orohar erakunde publikoetatik jasotzen diren transferentziak kontabilizatu ondoren.*

4. EKONOMIAREN ESPORTAZIOAK, INPORTAZIOK ETA KANPO SALDOA BPGren %TAN

Herrialde batek buruturiko esportazioen eta inportazioen balioa eta bien arteko saldoa adierazten ditu, herrialde bakoitzaren Barne Produktu Gordinaren ehunekotan.

Definizioa *Adierazle honek urte batean herrialde batek eginiko esportazioen eta inportazioen balioa zein den azaltzen du, herrialde bakoitzeko urte horretako Barne Produktu Gordinaren (BPG) ehunetan adierazita. Honez gain aurkezten den kontu korrontearen saldoak edo kanpo saldoak, herrialde bakoitzak munduko beste herrialdeetara bideraturiko ondasun eta zerbitzuen esportazioen balioaren eta munduko beste herrialdeetatik jasotako ondasun eta zerbitzuen inportazioen balioaren arteko aldea zein den erakusten du, herrialdearen BPGren ehunekotan.*

5. EKONOMIAREN IREKIDURA TASA (%):

Tasa honek herrialde batek buruturiko esportazioen eta inportazioen balioa baturaren balio, herrialde bakoitzaren Barne Produktu Gordinaren ehunekotan erakusten du.

Definizioa *Adierazle honek herrialde baten esportazioen eta inportazioen baturaren muga adierazten du bere Barne Produktu Gordinaren ehunekotan. Herrialde batek nazioarteko merkataritzarekiko erakusten duen irekiera tasa herrialdearen produktibitate hazkunderako iturrietariko bat izan liteke kanal baten edo gehiagoren bitartez (beste ekonomia batzuen jakintzen xurgapenari esker, merkatu efektiboaren tamainaren hazkunderaren bitartez eskala ekonomiak baliatzeko aukera izatea, etab.).*

6. ESKULANAREN PRODUKTIBILITATEA LANDUNEKO, EROSTEKO AHALMEN PAREKATUAN (EAPn) ERREFERENTZIA EB-25=100 IZANIK:

Herrialde bakoitzeko BPG-a landuneko erosteko ahalmenaren arabera ponderatua.

Definizioa

Lurralde baten ekoizpena neurtzen du adierazle honek, erosteko almena parekatuta, landun kopuruarekin zatikatuta eta Europar Batasunerako Europar Batasunerako 100 balioa hartzen duen indizearekin erlazionatuta.

ENPLEGUA

7. ENPLEGU-TASA %TAN (15-64 urte):

15-64 urte bitarteko landunen proportzioa adin-tarte bereko biztanle guztien aldean

Definizioa Biztanleriak enpleguan duen parte-hartzea erakusten digu adierazle honek. 15-64 urte bitarteko biztanleak hartzen ditu kontuan adierazle honek, baina Espainiako Estatuan lan-munduratzeko gutxieneko adina legez 16 urtekoa izanik, EAEko eta Nafarroako egitura-adierazleetan eman beharreko datuak 16-64 urte bitartekoak izango dira.

8. LANGILE ZAHARRENEN ENPLEGU-TASA OROKORRA %TAN:

55-64 urte bitarteko landunen proportzioa, adin-tarte bereko biztanle guztien aldean.

Definizioa: Lan-merkatua behar baino lehenago utzi lezaketen landun zaharrenek enpleguan duten benetako parte-hartzea ezagutu nahi da adierazle honen bidez.

9. EUSKAL HERRIKO ENPLEGUA JARDUERA EKONOMIKO BAKOITZEAN BANATUA %TAN:

Definizioa Adierazle honen bitartez, biztanleria landunaren banaketa aztertzen da, jarduera ekonomiko bakoitzaren arabera.

10. LANGABEZIA-TASA %TAN:

Definizioa: 15 urtetik gorako pertsona langabeen kopurua, adin tarte bereko biztanleria aktiboaren gain.

11. LAN ISTRIPUAK PERTSONAKO:

Definizioa: 100.000 landuneko egondako lan-istripu larriak. Lan-istripu larrien eragin-tasak 100.000 landuneko lanera hiru egun baino gehiago huts egitea eragiten duten istripuak neurtzen ditu.

12. URTEKO BATEZBESTEKO IRABAZI GORDINAK INDUSTRIA ETA ZERBITZUETAN, 2004

Definizioa: 10 landunetik gorako enpresetan arduraldi osoz lanean diharduten industria eta zerbitzuetako langileek, batzbeste urtean jasotzen duten irabazi gordina, eurotan.

BERRIKUNTZA ETA IKERKUNTZA

13. IKERKETA ETA GARAPENeko (I+G-ko) GASTUA BPGren %TAN ETA I + Gan DABILEN PERTSONAL KOPURUA %TAN DESAGREGATUA:

Definizioa Adierazle honetan Barne Produktu Gordinetik ikerketan eta garapenean egindako gastuaren portzentaia eta landunen artean ikerketan eta garapenean diharduen pertsonala jasotzen dira. Gainera datu hauek bai osotara eta bai sektoreen arabera desagregaturik (Enpresak, administrazio publikoa eta goi-mailako irakaskuntza) eskaintzen dira.

14. GAZTEEN HEZKUNTZA MAILA %TAN:

Definizioa 20-24 urte bitarteko gazteen populazio osoaren artetik, gutxienez bigarren hezkuntza gainditu duten adin bereko gazteen ehunekoa adierazten du.

15. GIZA BALIABIDEAK ZIENTZIA ETA TEKNOLOGIAN POPULAZIO AKTIBOAREN %TAN:

Giza baliabideetako gastua, biztanleria aktiboaren ehunekotan.

Definizioa Bi ataletako gastuak sartzen dira hemen: hezkuntzakoak (hezkuntza erakundeetan, hezkuntzan diharduten erakunde pribatuei emandako dirulaguntza publikoak eta familiei ematen zaizkien diru-laguntza publikoak, hala nola ikasleei matrikulak ordaintzek eta bizi-kostuei aurre egiteko bekak eta maileguak...) eta hezkuntza lektiboan ematen diren zerbitzu osagarriak (jangela, garraioa, psikologo, logopeda eta abarren gastuak...).

16. ONARTUTAKO PATENTEAK, PATENTEEN NAZIOARTEKO SAILKAPENAREN (PNS) ARABERA MILIOI BIZTANLEKO:

Definizioa

Adierazle hau osatzeko EPOk emandako informazioa erabiltzen da, Europako Patenteen Bulegoan (EPB) erregistraturiko patenteak milioi biztanleko adieraziz, Patenteen Nazioarteko Sailkapenari (PNS) jarraiki. Asmatzailearen bizitokiaren arabera antolatzen dira, zenbaketa-zatiki bat erabiliz asmatzaile bat baino gehiago baldin badaude edo PNSko mota batean baino gehiagotan sailkatzea badago, zenbaketa bikoitza saihesteko. Adierazle honetan jasotako patenteak Europako Patenteen Bulegoan aurkeztutakoak zenbatzen dira bakarrik, eta ez AEB-etako Merkataritzako Marken eta Patenteen Bulegoan (USPTO) edo Japoniako Patenteen Bulegoan aurkeztutakoak.

17. ZIENTZIA ETA TEKNOLOGIAKO GRADUATUAK 1000 BIZTANLEKO:

Mila biztanleko zientzia eta teknologiako goi mailako graduatuak, 20-29 urte bitarteko biztanle guztietatik.

Definizioa

Zientzia eta teknologiako goi-mailako ikasketetan graduatutakoei buruzko adierazlean goi-mailako irakaskuntzako erakunde publiko nahiz pribatuetan ikasitakoak sartzen dira¹.

¹ EUROSTATEk 1999an argitaratutako "The Fields of Education and Training Manual" esku-liburuan hezkuntzari eta irakaskuntzari buruzko alorrekin bat dator sailkapen hau. ISCEDen zuzenketarekin (ISCED 97) hartu ditugu alor horiek.

EKONOMIAREN ERREFORMA

18. KONTSUMORAKO PREZIOEN INDIZE ARMONIZATUAK, URTEKO BATEZBESTEKO ALDAKETA RATIOETAN:

Definizioa   *Kontsumorako Prezioen Indizeak inflazioan izandako aldaketak neurtzeko gehien erabiltzen diren tresna dira. Egitura-adierazle bezala indize bateratuak erabiltzen dira (indize armonizatuak bezala ere ezagutuak), hauek Batasuneko herrialde bakoitzeko Kontsumorako Prezioen Indizeen ezaugarri metodologiko esanguratsuenak bateratzearen emaitza direlarik. Honi esker indize hauek Herrialde Partaideen arteko alderaketa homogeneousak egiteko aukera ematen dute.*

19. ENPRESEN INBERTSIOA: KAPITAL FINKOAREN ERAKETA GORDINA SEKTORE PRIVATUAN BPGren %TAN:

Herrialde bakoitzeko sektore pribatuak burutzen duen KFEG-a, BPG-aren ehunekotan.

Definizioa   *Herrialde bateko Kapital Finkoaren Eraketa Gordinak (KFEG) ekoizle egoiliarrek aldi jakin batean egindako aktibo finkoen eskuraketak, ken denbora berean ezabaturiko aktibo higiezinak, gehi iharduera produktibotik eratorririko produzitu gabeko (normalean naturalak diren) higiezinaren balio-jabetzeak barneratzen ditu. Adierazle hau herrialde bakoitzeko BPG-ren ehuneko bezala aurkezteak, sektore pribatuak BPG osotik inbertsiora zuzentzen duen portzentaia adierazten du (barne-kontsumora edo esportazioetara bideraturikoa erakutsi ordez).*

GIZARTE KOHESIOA

20. POBREZIAN MURGILTZEKO ARRISKU-TASA TRANSFERENTZIA SOZIALAK EGIN ETA GERO.

Definizioa: Pobrezia-atalasearen azpitik dauden diru-sarrera baliokideak dituzten pertsonen proportzioa, hots, errenta nazional erabilgarri baliokidearen erdiko balioaren %60. Adierazle honetan, transferentzia sozialak jaso eta gero egiten dira neurketak.

21. IRAUPEN LUZEKO LANGABEZIA-TASA %TAN.

Definizioa: Iraupen luze (12 hilabete baino gehiago) langabe kopurua, biztanleria aktibo osoaren gain.

22. GIZARTE BABESA BPGren %TAN:

Definizioa: Gizarte babesean eginiko gastu osoa, BPG-ren ehunekotan.

Bateragarritasun irizpideak

Atal honetan helburua, Euskal Herriko Oinarrizko Adierazleen kalkuluan erabilitako iturri estatistikoak, elaborazio prozeduren eta bateratze irizpideen azalpen xehetu bat aurkezta da. Jarraian bada, adierazleen atal tematiko bakoitzean adierazle bakoitzaren inguruko xehaztapen metodologikoak laburbiltzen ditugu:

INGURUNE EKONOMIKO OROKORRA

1. Biztanleko Barne Produktu Gordina, Erosteke Ahamen Parekatuan (EAP) (Errenta EAP-n / biztanleria)

Akitania eta Nafarroako Foru Erkidegoko (NFE) datuak EUROSTAT-en REGIOt datu basetik (Eurostaten datu-base erregionaletik) hartu dira (2004 urtekoak) , EAEkoak, aldiz, EUSTAT-etik. Akitaniatik Iparraldera gerturatzeko, berriz, berariazko estimazioa burutu dugu.

Euskal Herriko zifra lortzeko, herrialdeen biztanleko errentak herrialde bakoitzeko biztanle kopuruarengatik biderkatuz, errenta datu absolutuetara jo da. Guztien batura burutuz Euskal Herriko errenta maila eskuratu da EAP-n, datu hau Euskal Herriko biztanle kopuruaz zatituz biztanleko BPG EAP-n erdietsi delarik.

2. Barne Produktu Gordina, sektore funtzionalen arabera desagregatua

Eurostateko REGIO datu-base erregionalean ez da euskal herrialdeen BPG-aren desagregazio funtzionalari buruzko inongo informaziorik ematen. EAE-ko portzentajeak EUSTAT-eko 2006-ko urtekaritik lortu dira. NFE-ren datua Nafarroako Institutuak ematen du. Akitaniatik Iparraldera gerturatzeko berariazko estimazioa burutu da, baliaturiko datu-iturriak INSEE eta Baionako merkataritza ganbararen txostenak izan direlarik.

Euskal Herriko zifra lortzeko, REGIO Eurostateko datu-base erregionalean EAE (Araba, Bizkaia eta Gipuzkoako datuak bereizita), NFE eta Akitaniaren BPG nominalari buruzko errenta-datu absolutuetara jo da. Akitaniatik Iparraldera gerturatzeko, berariazko estimazioa burutu da. Behin bai Euskal Herriko zein euskal herrialde bakoitzeko BPG nominalaren datu absolutuak eskura izanik, EUSTAT-ek, Nafarroako Institutuak, INSEE-k eta Baionako Merkataritza ganbarak eskainitako sektorekako portzentajeak aplikatu dira, EH-ko eta herrialdekako sektore desagregazioa lortu asmoz.

3. Errenta Erabilgarria pertsona aktiboko (Errenta Erabilgarria / biztanleria aktiboa)

REGIO Eurostateko datu-base erregionaletik hartu dira daturik eguneratuenak (2004) EAE, NFE eta Akitaniarako. EAetik herrialdetara jaisteko, INE-k lurraldekako desagregazioa eskaintzen du. Akitaniatik Iparraldera gerturatzeko, berariazko estimazioa burutu da.

Euskal Herriko zifra lortzeko prozesua, REGIO Eurostaten datu-base erregionaleko "household accounts" adierazletik abiatu da. Bertan EAE, NFE eta Akitaniako familiek euren esku duten errenta erabilgarriaren datu absolutuak ematen dira. Iparraldeko datura gerturatzeko Akitaniako datua egokitu da berariazko hipotesiak aplikatuz. EAE, NFE eta Iparraldeko datuak batuz bada, Euskal Herriko familia guztiek urte betean duten errenta erabilgarri osoa lortzen da. Behin datuok izanik, pertsona aktiboko errenta erabilgarria izateko Eurostatek eskaintzen dituen biztanleria aktiboaren datuetara jo behar izan da, Iparraldeko datua eskuratzeko Akitaniako datuan berariazko hipotesiak aplikatuz. Behin honela datuon baturak Euskal Herriko biztanleria aktiboaren datu absolutua emango liguke. Azkenik, aurretik lorturiko Euskal Herriko errenta erabilgarri osoa bere biztanleria aktiboaz zatituz pertsona aktiboko errenta erabilgarria erdietsi da.

4. Ekonomiaren esportazioak, inportazioak eta kanpo saldoa Barne Prorduktu Gordinarekiko

Akitania eta Nafarroako Foru Erkidegoko (NFE) datuak EUROSTAT-en REGIOt datu basetik (Eurostaten datu-base erregionaletik) hartu dira (2004 urtekoak) , EAEkoak, aldiz, EUSTAT-etik. Akitaniatik Iparraldera gerturatzeko, berriz, berariazko estimazioa burutu dugu.

Euskal Herriko zifra lortzeko, euskal herrialdeen esportazioen, inportazioen eta kanpo saldoan batura egin da, ondoren bakoitzak Euskal Herriko BPGaren ehunekotan duen pisua kalkulatzuz². Iparraldeko datua lortzeko berariazko estimazioa burutu da Akitaniako datuan oinarrituz.

² Euskal Herriko BPG nominala eskuragarri dugu bigarren adierazlea burutzeko eginiko bateragarritasun prozedurari esker.

5. *Ekonomiaren Irekiera Tasa (Esportazioen eta Inportazioen batura, Barne Produktu Gordinaren ehunekotan)*

Akitania eta Nafarroako Foru Erkidegoko (NFE) datuak EUROSTAT-en REGIOt datu basetik (Eurostaten datu-base erregionaletik) hartu dira (2004 urtekoak) , EAEkoak, aldiz, EUSTAT-etik. Akitaniatik Iparraldera gerturatzeko, berriz, berariazko estimazioa burutu dugu.

Euskal Herriko Irekiera Tasa lortzeko, euskal herrialdeen esportazioen eta inportazioen datu absolutuen batura egin da. Iparraldeko datua lortzeko berariazko estimazioa burutu da Akitaniako datuan oinarrituz. Batura honen emaitzak Euskal Herriko BPGaren ehunekotan duen pisua kalkulatu Euskal Herriko Tasa erdietsi da.

6. *Eskulanaren produktibitatea landuneko, Eroste Ahalmena Parekatuta (Barne Produktu Gordina EAPn / enpleguak, EB-25=100)*

Eurostatek ez du datu erregionalik ematen eskulanaren produktibitateko, nahiz eta Batasuneko Herrialde Partaideen datuak ematen dituen Europako batezbestekoarekin alderatuz (EB-25=100). Hau horrela, euskal herrialdeetarako datu-iturriak hiru izan dira: EUSTAT EAEkoak lortzeko INEren Kontabilitate Erregionaleko datuak NFEko datuak lortzeko eta Espainiar Estatuko zifra lortzeko; eta bestetik, INSEEn "Compets regionaux" erabili da Akitaniako eta Frantziako datuak eskuratzeko.

Euskal Herriko zifra lortzeko bidea hirukoitza izan da: EAE eta NFEko datuak EUSTAT eta INEren bitartez jaso daitezke, hauek gainera INEren Espainiar Estatuko zifrarekin duten harremana jakin daitekeelarik. Akitaniako datua berriz INSEEn eskaintzen da, hemen ere datu honek Frantziako datuarekin duen proportzioa ezagutu dezakegelarik. Akitaniatik Iparralderako gerturaztea burutzeko berariazko estimazioa aplikatu da, honen emaitza den datua ere Frantziako datuarekin proportzioan lortu daitekeelarik. Behin herrialde bakoitzeko ehunekoak ezaguturik, eta Espainia edo Frantziako datuarekin duten proportzioa kontuan izanik, Eurostateko Herrialde Partaideen datuak erabiliko dira Euskal herrialde bakoitzeko datua hauen arabera moldatzeko, azken datuaren bateragarritasuna bermatu asmoz. Azkenik, Eurostaten arabera egokituriko indizeak esku artean izanda, herrialde bakoitzak dituen enplegutuen arabera batezbesteko ponderatu bat burutzen da.

ENPLEGUA

7. Enplegu tasa orokorra: (Landunak / 16tik gorako biztanleria.)

Akitania eta Nafarroako Foru Erkidegoko (NFE) datuak EUROSTAT-en REGIOT datu basetik (Eurostaten datu-base erregionaletik) hartu dira (2005 urtekoak) , EAEkoak, aldiz, EUSTAT-etik. Akitaniatik Iparraldera gerturatzeko, berriz, berariazko estimazioa burutu dugu.

Euskal Herriko zifra lortzeko, herrialdeen enplegu-tasen batezbesteko ponderatua egin da, herrialde bakoitzaren tasa herrialde horrek Euskal Herri osoarekiko 16 urtetik gorako biztanlerian duen pisuagatik ponderatuz.

8. Langile zaharreneen (55-64) enplegu tasa orokorra: (55-64 adin tarteko landunak / 16tik gorako biztanleria

Akitania eta Nafarroako Foru Erkidegoko (NFE) datuak EUROSTAT-en REGIOT datu basetik (Eurostaten datu-base erregionaletik) hartu dira (2004 urtekoak) , EAEkoak, aldiz, EUSTAT-etik. EAEtik ezin izan da herrialdetara jaitsi, Eustat-ek darabilen adin tarteak ez baitu Eurostat-enarekin bat egiten. Akitaniatik Iparraldera gerturatzeko, berariazko estimazioa burutu da.

Euskal Herriko zifra lortzeko, herrialdeen tasen batezbesteko ponderatua egin da, herrialde bakoitzaren tasa herrialde horrek EH osoarekiko 55-64 adin tartean biztanlerian duen pisuagatik ponderatuz.

9. Enplegua ekonomi jarduera bakoitzean

Akitania eta Nafarroako Foru Erkidegoko (NFE) datuak EUROSTAT-en REGIOT datu basetik (Eurostaten datu-base erregionaletik) hartu dira (2004 urtekoak) , EAEkoak, aldiz, EUSTAT-etik. Iparraldeko datuak lortzeko, ezinbestean 1999ko zentsuaren datuak erabili behar izan dira, zentsu berria 2008 urtean burutzeko asmoa dutenez gero.

Euskal Herriko balio absolutuak lortzeko, herrialde bakoitzaren datuen batuketa burutu da.

10. Langabezia-tasa orokorra: (Langabeak / Biztanleria aktiboa)

Akitania eta Nafarroako Foru Erkidegoko (NFE) datuak EUROSTAT-en REGIOt datu basetik (Eurostaten datu-base erregionaletik) hartu dira (2005 urtekoak) , EAEkoak, aldiz, EUSTAT-etik. Akitaniatik eta kasu honetan Pirineo Atlantiarretatik Iparraldera gerturatzeko, berariazko estimazioa burutu da.

Euskal Herriko zifra lortzeko, Euskal Herriko guztizko langabe kopurua guztizko biztanleria aktiboarekin zatitu da.

Langabezia-tasen banaketa erregioen arabera

- Herrialde bakoitzeko enplegu-tasak erregioen artean nola aldatzen diren erakusten digu adierazle honek (NUTSeko 2. maila). Erregioen arteko alderaketa denez, ez du zentzurik Euskal Herriaren kasuan.
- Eustat-ek EAE-rako egiten duen gisan, eskualdeen arabera (banaketa estatistikoko 3. maila) zerbait egin liteke, baina ezin izango litzateke EUROSTATek emandako datuekin alderatu. Gainera, Euskal Herriko herrialdeen enplegu-egituraren eta lurralde bakoitzaren ezaugarrien ondorioz, sakabanaketa oso handia da eta ez luke benetako balio estatistikorik izango.

11. Lan-istripuak: (100.000 landuneko egondako lan-istripu larriak, hiru egun baino gehiago lanera joan gabe, in itinere gertatutako istripuak kenduta).

- Eurostat-ek ez du maila erregionalean daturik lantzen. Lantzen dituen Estatu mailako datuak berriz, 1998=100 oinarriko indizeak dira, eta beraz aldera-ezinak Euskal Herriko datu absolutuekin.
- Euskal Herriko datuak lortzeko aldiz, EAE-ko datuak Osalan-ek erraztu dizkigu, Nafarroa Garaiko datuak Nafarroako Gobernuaren Behatokiko Estatistika argitalpenetatik eskuratu dira, eta Iparraldeko daturik ezean, Akitaniarako datuak proposatu dira ideia bat izatearren.

12. Urteko batezbesteko irabazi gordinak

Adierazle hau lantzeko, REGIOk adierazle honetan Espainia Ipar-Ekialdea eta Frantzia Hego-Mendebaldea-rentzat emaniko datuak ontzat jo dira. Datuak fintze aldera, INE-ren "Encuesta de Condiciones de Vida" ko zifrak gehitu dira, horiek beroriek alderatzen baitira EB-25 herrialdeekin.

Euskal Herriko zifra lortzeko batezbesteko ponderatua egin da, herrialde bakoitzeko soldata maila, Euskal Herriarekiko herrialde horretan bizi den biztanle portzentajearekin ponderatu da.

Urteko batezbesteko irabazi gordinen genero ezberdintasuna

Adierazle hau 2002 arte plazaratu izan da. Eurostat-ek Estatu bakoitzean gizon zein emakumeen irabazi gordinak kalkulatzeko zituen erosi ahalmen parekatuan. Bere aldetik, INE-k "Encuesta de Estructura Salarial" burutzen zuen. Iparralderako datuak lortzeko, berariazko estimazioa burutu da.

Euskal Herriko zifra lortzeko batezbesteko ponderatua egin da, herrialde bakoitzeko soldata maila, Euskal Herriarekiko herrialde horretan bizi den biztanle portzentajearekin ponderatu da.

BERRIKUNTZA ETA IKERKUNTZA

13. *Ikerketa eta Garapeneko gastua (BPGtik) eta pertsonala (biztanleria aktibotik), osotara eta sektoreen arabera³*

Akitania eta Nafarroako Foru Erkidegoko (NFE) datuak EUROSTAT-en REGIOT datu basetik (Eurostaten datu-base erregionaletik) hartu dira (2003 urtekoak) , EAEkoak, aldiz, EUSTAT-etik. Akitaniatik Iparraldera gerturatzeko, berriz, berariazko estimazioa burutu dugu.

Euskal Herriko zifrak lortzeko I+Gko gastuaren eta pertsonalaren bateratze prozesuak modu berezian burutu dira: Gastuari dagokionez, I+Gko gastu osoa kalkulatu da lehenbizi. Horretarako EUSTAT-en EAEko datua keta Eurostat-en NFE eta Akitaniarako datuak baliatu dira, Iparraldera gerturatzeko berariazko estimazio aplikatu delarik. Datu absolutuak lorturik, euskal herrialdeen datuen batura burutu da, ondoren lorturiko emaitza Euskal Herriko BPGren ehunekoetan adieraziz. Euskal Herriko BPGarekiko I+Gko gastu hau sektoreka ere desagregatu behar da. Horretarako gastu osoarekin egin bezala, sektore bakoitzeko euskal herriko gastu osoa lortu behar da, Iparraldera jaisteko aurreko estimazio berak baliatuz. Honela, sektore bakoitzeko Euskal Herriko gastu osoak BPGren ehunekoetan duen pisua kalkulatu daiteke.

Pertsonalari dagokionez, EAE, NFE eta Akitaniarako pertsona aktiboko I+Gko pertsonalaren ehunekoak, datuok EAEko, NFEko eta Akitaniako biztanleria aktiboarekin biderkatuz I+Gko pertsonala guztira lortzen da. Akitaniatik Iparraldera jaisteko berariazko estimazioa burutzen da. Ondoren euskal herrialdeetako I+Gko pertsonal guztiaren batura burutzen da Euskal Herriko datu absolutua eskuratzeko. Amaitzeko datu hau Euskal Herriko BPGaren ehunekoetan neurtzen da. Sektorekako desagregazioari dagokionez, prozedura bera da, hots, sektore bakoitzeko I+Gko pertsonala guztira lortzeko, sektore bakoitzeko ehunekoa biztanleria aktiboaz biderkatzen da, Iparralderako berariazko estimazioak burutuz. Sektoreko guztizko pertsonalaren herrialde bakoitzeko zifra batuz Euskal Herriko guztizko pertsonalaren datua lortzen da, azken pauso batean datu hau Euskal Herriko biztanleria aktiboaren ehunekoetan adierazi behar delarik.

³ Sektoreak hurrengoak dira: Enpresa sektorea, administrazio publikoa, goi irakaskuntza eta Irabazi asmorik gabeko erakunde pribatuen sektorea.

14. Gazteen hezkuntza maila

Eurostatek ez du datu erregionalik ematen gazteen hezkuntza mailarako, nahiz eta Batasuneko Herrialde partaideen datuak ematen dituen. Gainera Estatuaren datuok generoaren arabera desagregazioa dute. Eustat-ek baina EAERako hezkuntza datuak eskaintzen ditu 20 eta 24 urte bitarteko gazteentzat. Nafarroako datua INCE-k (Instituto Nacional de Calidad y Evaluación del Estado Español) ematen du. Akitaniako datua Eurostat-en “news releases”-etan eskaintzen da, honi berariazko estimazioa aplikatuz Iparraldeko datua erdietsi delarik.

Euskal Herriko zifra lortzeko, Eustatek, INCE-k eta Eurostateko “Newsletter”-ak EAE, Nafarroa eta Akitaniarako hurrenez hurren emandako ehunekoetan oinarrituz, portzentaia hauek 20 eta 24 urte bitarteko biztanleriaz biderkatuz euskal herrialde bakoitzeko gazteen hezkuntza mailaren zenbatekoa lortzen da. Datu hauek batuz Euskal Herrian gutxienez bigarren hezkuntza duten ikasleen zenbateko osoa lortu da. Azken pausua bada, zifra hau Euskal Herriko 20 eta 24 urte bitarteko biztanleria osoaren ehunekoetara pasatzea da. Bateraketa prozedura bera aplikatu beharko litzateke Euskal Herriko emakumezkoen eta gizonezkoen datu desagregatuak lortu ahal izateko.

15. Giza baliabideak Zientzian eta Teknologian (GBZT)

Eurostateko REGIO datu-base erregionaletik hartu dira zientzia eta teknologiako giza baliabideei buruzko daturik eguneratuenak (2006). Bertan EAE, NFE eta Akitaniako zifrak azaltzen dira herrialde bakoitzeko biztanleria aktiboaren ehunekoetan. Akitaniatik Iparraldera gerturatzeko, berariazko estimazioa burutu da.

Eurostaten Regio datu-baseko EAE, NFE eta Akitaniako ehunekoetatik abiatuz, zifra hauek biztanleria aktiboaz biderkatzen dira herrialdekako guztizko datuak eskuratzeko. Akitaniatik Iparraldera igarotzeko berariazko estimazioa burutu da. Datu absolutuen baturak Euskal Herriko GBZT adierazten du. Bukatzeko, guztizko GBZT hau Euskal Herriko biztanleria aktiboaren ehunekoetan adierazten da.

16. Patenteak, Patenteen Nazioarteko Sailkapenaren (PNS) arabera

Eurostateko REGIO datu-base erregionalean Europako Patenteen Bulegoak (EPB) EAE, NFE eta Akitaniako patenteen aplikazioen daturik eguneratuenak eskaintzen ditu (2003), Patenteen Nazioarteko Sailkapenaren (PNS) arabera. hartu dira zientzia eta teknologiako giza baliabideei buruzko daturik eguneratuenak (2006). Bertan EAE, NFE eta Akitaniako zifrak azaltzen dira herrialde bakoitzeko biztanleria aktiboaren ehunekoetan. Akitaniatik Iparraldera gerturatzeko, berariazko estimazioa burutu da.

REGIOko milioi biztanleko EAE, NFE eta Akitaniaren indizeak herrialde bakoitzeko biztanleengatik biderkatuz Patente kopuru absolutuan lortzen dira. Akitaniako datutik Iparraldeko datura iristeko berariazko estimazioa aplikatu da. Datu absolutu hauen baturak Euskal Herriko Patenteen balio absolutuak ematen dizkigu, hau Euskal Herri osoko biztanleekiko adieraziz adierazle bateratua eskuratzen delarik.

17. Zientzia eta teknologiako graduatuak

Adierazle honetarako ez da posible izan REGIOtik inolako datu erregionalik eskuratzerik, Eurostat-ek Estatuentzako baino ez baitu kalkulaten adierazle hau. EAE-rako 2003ko datua, Eustatek argitaraturiko prentsa oharren bitartez eskuratu da. NFE eta Iparraldeko datuak Gaindegiak argitaraturiko "Egitura adierazleak, Bizkaiaren egoera EHren eta EBaren aldean" txostenetik lortu dira.

Eustatek EAEn 20 eta 29 urte arteko populazioaren artetik zientzia eta teknologiako graduatuak diren adin bereko biztanleen portzentaia eskaintzen du. Gaindegiak ere mila biztanleko graduatuen zenbatekoa ematen du bai Nafarroa eta bai Iparralderako. Datu Talaiko biztanleria datuak baliatuz (adin tarteetara egokituz eskaintzen direnak) herrialde bakoitzeko milako hauek datu absolutuetara moldatu dira. Guztizko datuon baturak Euskal Herriko zientzia eta teknologiko zifra du emaitzatzat, guztizko hau Euskal Herriko biztanleriaren milakotan adieraziz Euskal Herriko adierazle bateratua lortzen delarik.

EKONOMIAREN ERREFORMA

18. Kontsumorako Prezioen Indize Armonizatuak, urteko batezbesteko aldakuntza ratioetan

Adierazle hau Eurostaten REGIO datu-basean eskaintzen da Batasuneko Herrialde Partaideen kasuan, baina ez du maila erregionaleko desagregaziorik eskaintzen. Ondorioz, Kontsumorako Prezioen Indize erregionalak lortzeko EUSTAT, INE eta INSEEra jo behar izan da (2006). Honela, Iparralderako zifra burutzean, berariazko estimazioak burutu ostean Frantziako datu bera erabiltzea hobetsi da.

Ezinezko izan da Euskal Herriko zifra bateratu bat eskuratzea Kontsumorako Prezioen Indizearen kalkuluak herrialde ezberdinetan duen heterogenotasuna dela eta. KPIaren kalkulua burutzeko prozedura alderaezintzat jo da beraz. Honen aurrean Euskal Herriko prezio mailaren irudi zatikatu baina gutxienez oso bat eskaintzeko hautua egin da, hiru KPI desberdinetan banatuz Euskal Herriko zifra: EAEkoa, NFEkoa eta Iparraldekoa alegia. Horretarako INEren eta INSEEren datu-basera jo da, berariazko estimazioak burutu ostean Iparraldeko prezioen maila Frantziako prezioekin parekatzea erabaki delarik.

19. Enpresen Inbertsioa. Kapital Finkoaren Eraketa Gordina sektore pribatuan

Akitania eta Nafarroako Foru Erkidegoko (NFE) datuak EUROSTAT-en REGIOt datu basetik (Eurostaten datu-base erregionaletik) hartu dira (2004 urtekoak), EAEkoak, aldiz, EUSTAT-etik. Akitaniatik Iparraldera gerturatzeko, berriz, berariazko estimazioa burutu dugu.

Euskal Herriko zifra lortzeko Kapital Finkoaren Eraketa Gordinari buruz BPGaren ehunekoetan dauden zifrak datu absolutuetara eraldatu dira, herrialde bakoitzeko BPG datuak kontuan izanda. Iparraldeko datua erdiesteko berariazko estimazioa burutu da. Herrialde bakoitzeko datu absolutuen batura eginez Euskal Herriko KFEG guztira lortu da. Azken pausu batean zifra honen Euskal Herriko BPGren ehunekotan duen pisu portzentuala zein den neurtu da.

GIZARTE KOHESIOA

20. *Pobrezian murgiltzeko arrisku-tasa, transferentzia sozialak egin eta gero: (Pobrezia-atalasearen azpitik dauden diru-sarrera baliokideak dituzten pertsonen proportzioa, hots, errenta nazional erabilgarri baliokidearen erdiko balioaren %60).*

Adierazle honetarako ez da posible izan REGIOtik inolako datu erregionalik eskuratzerik, Eurostat-ek Estatuentzako baino ez baitu kalkulatzen adierazle hori. EAE-rako 2004ko datua, Eusko Jaurlaritzaren Ogasun Sailak landuriko egiturazko adierazleen argitalpenetik eskuratu da. NFE-rako datua aldiz, INE-ren 2004ko "Encuesta de Condiciones de Vida" inkestatik lortu da. Iparralderako zifra berriz, berariazko estimazioak burutu ostean, Frantziako datu bera erabiltzea hobetsi da.

Euskal Herriko zifra lortzeko, herrialde bakoitzean pobrezia-atalasearen azpitik bizi diren pertsona guztien batuketa egin da, 16 urtetik gorako biztanleria osoarekin zatituz.

21. *Iraupen luzeko langabezia-tasa: (Iraupen luzeko langabeen ehunekoa (12 hilabete baino gehiago) 15-64 urte bitarteko biztanleria landun osotik.)*

REGIO Eurostateko datu-base erregionaletik langabeen artean iraupen luzekoak zein portzentaia diren lortu da. Ondoren portzentaia hori ezarri zaie REGIO-k berak emandako langabezia tasei. Ezin izan da generoaren araberrako portzentaia bereizturik lortu. Akitaniatik Iparraldera gerturatzeko, berariazko estimazioa burutu da.

Euskal Herriko zifra lortzeko, Euskal Herriko guztizko iraupen luzeko langabe kopurua guztizko biztanleria aktiboarekin zatitu da.

22. *Gizarte babesean eginiko guztizko gastua (BPG-ren %).*

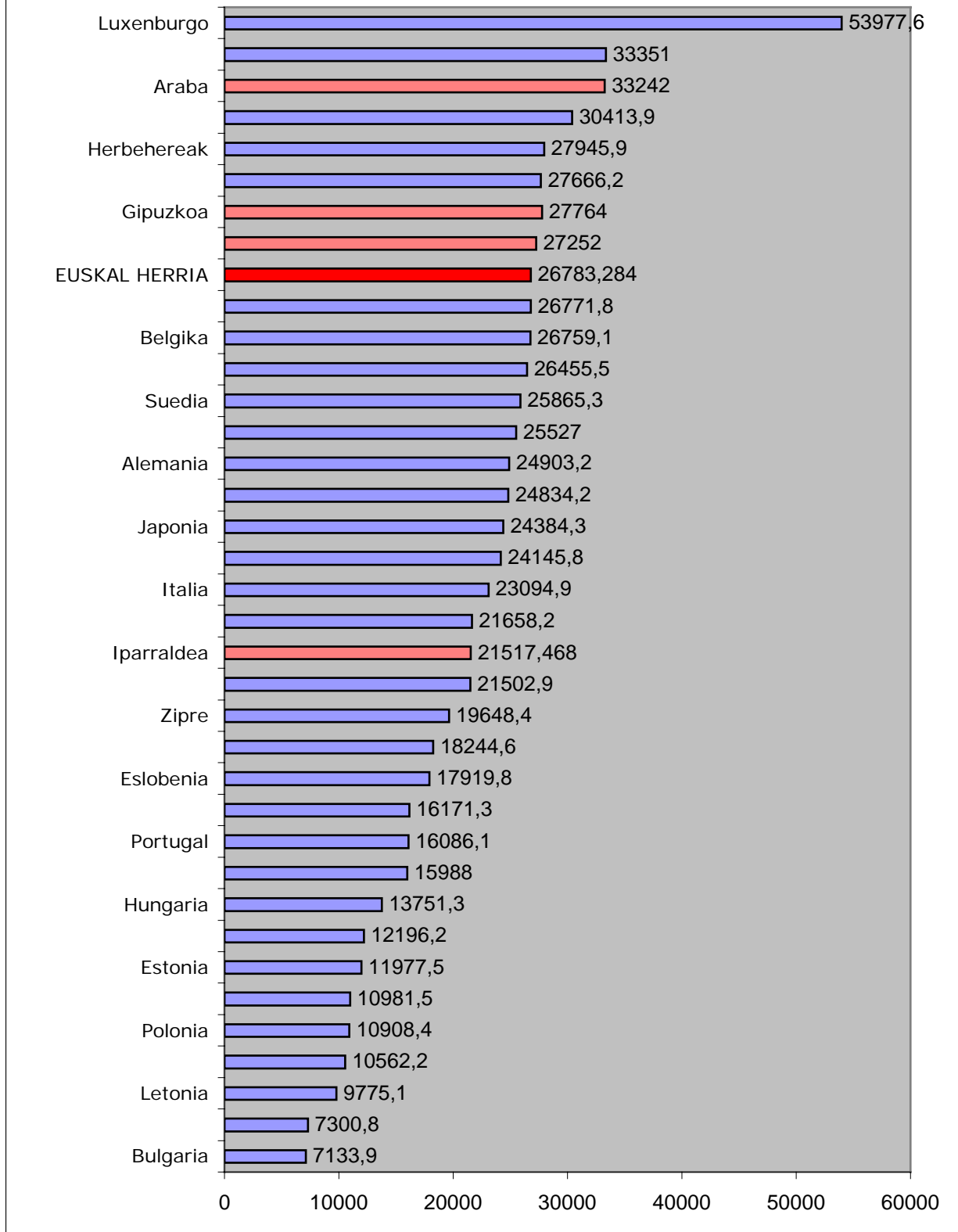
Eurostat-ek ez du maila erregionalean daturik lantzen. Hortaz, EAE-rako datua Eustat-ek 2004rako emanikoa hartu da. NFE-rako, Gaindegia eginiko aurretiazko estimazioak berretsi dira. Iparraldeari dagokionez, berariazko estimazioen ondorioz, Frantziako datu bera ezartzea onetsi da.

Euskal Herriko zifra lortzeko, herrialde guztien portzentajeen batezbesteko ponderatua egin da. Horretarako, herrialde bakoitzaren gastua, herrialde horrek Euskal Herriko guztizko BPGan duen pisuagatik ponderatu da.

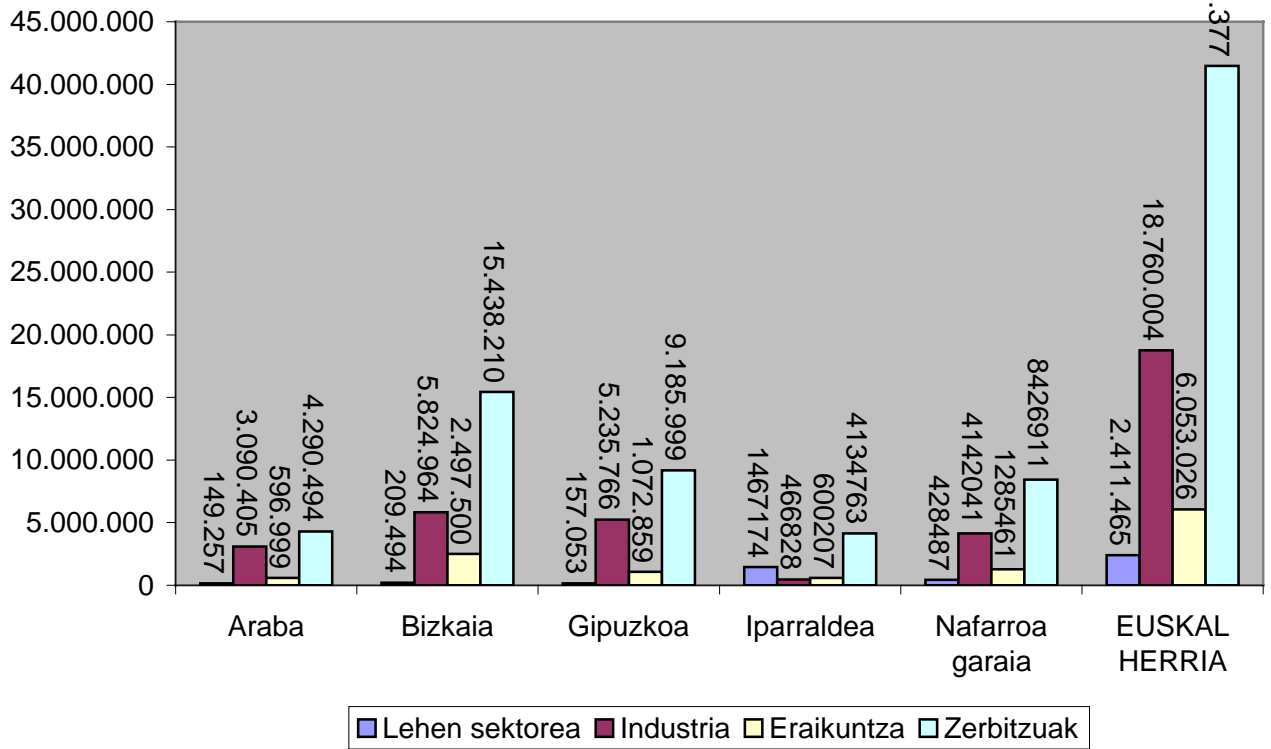
EMAITZAK

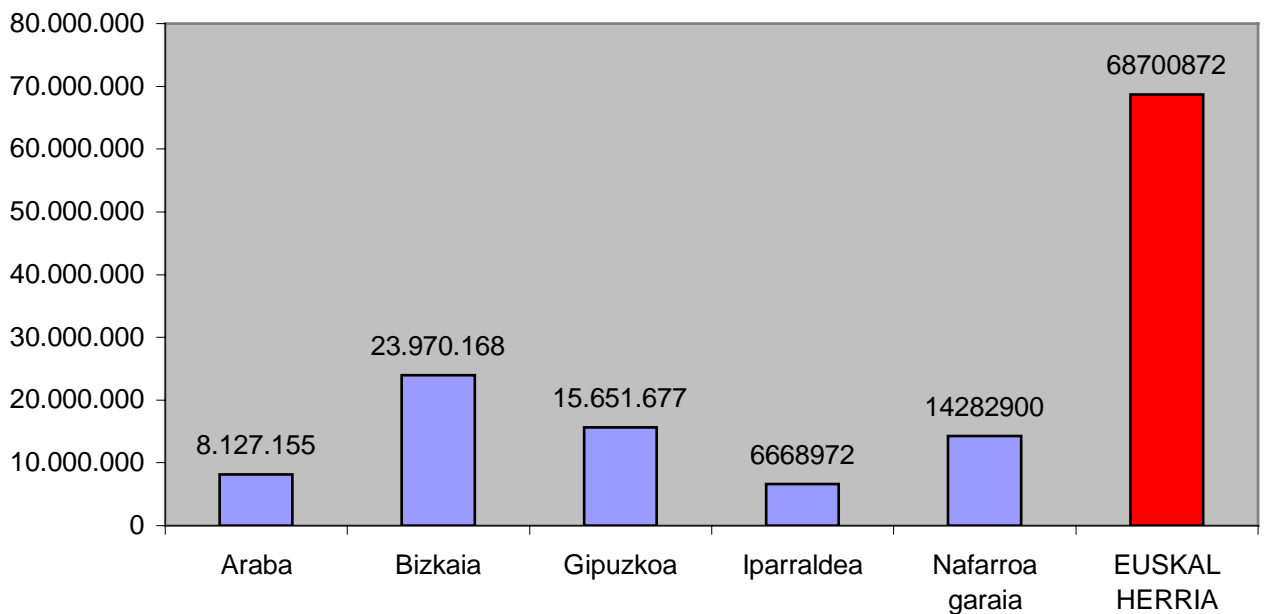
Biztanleko Barne Produktu Gordina EAPn eurotan, 2004

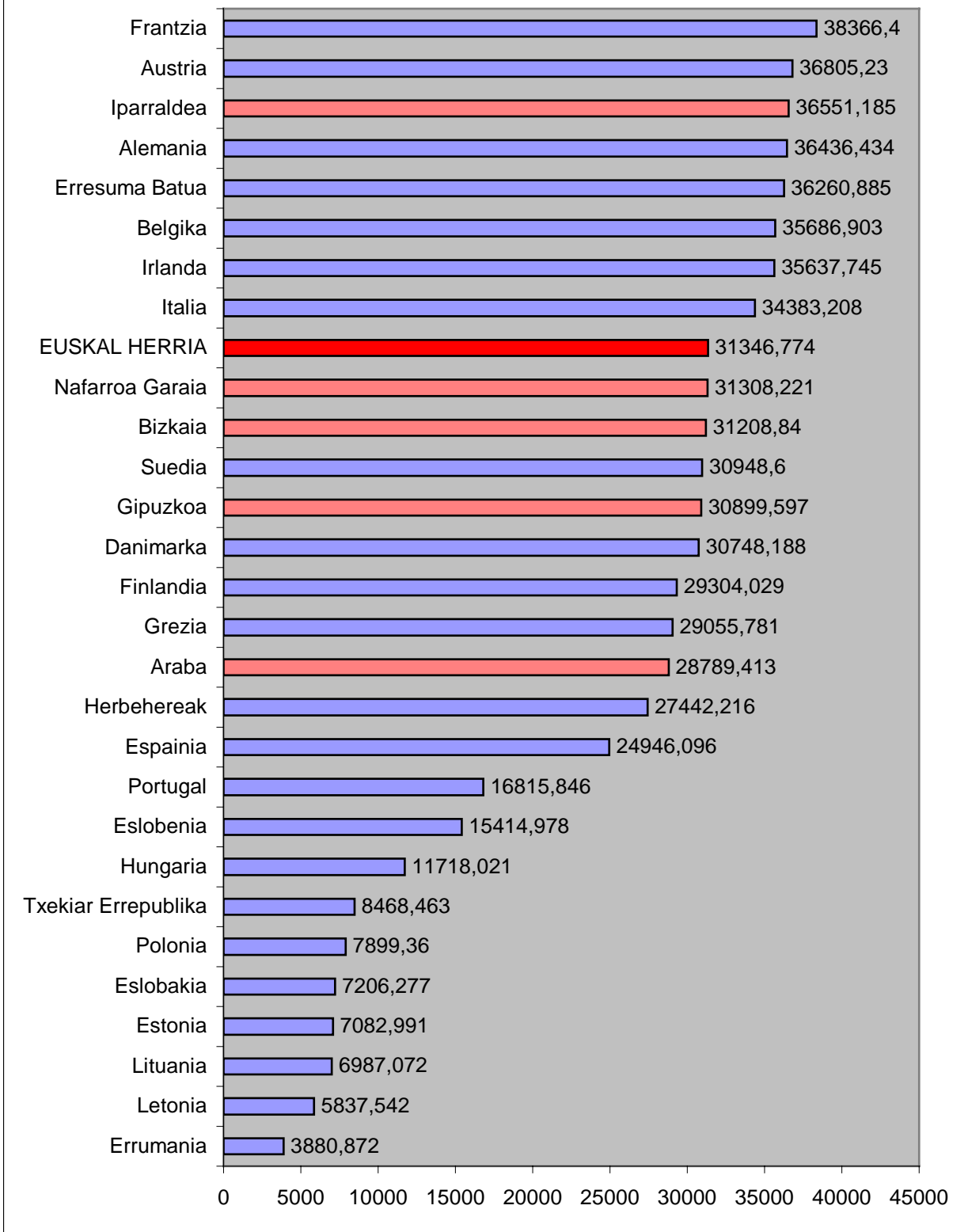
Euskal Herriko BPG eurotan, sektore funtzionalen arabera desagregatua herrialdeka, 2004

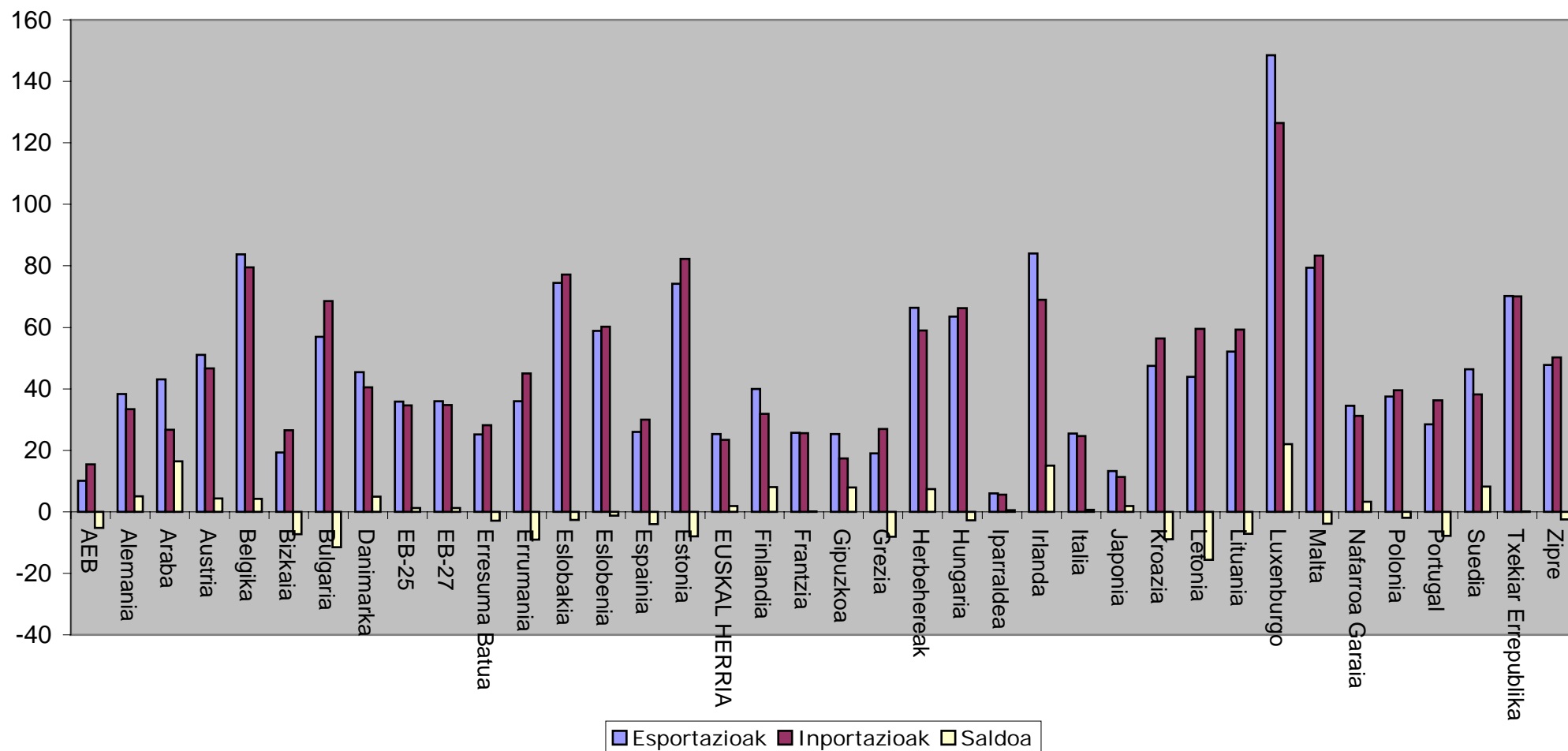
Euskal Herriko BPG eurotan, sektore funtzionaletan desagregatua herrialdeka guztira, 2004

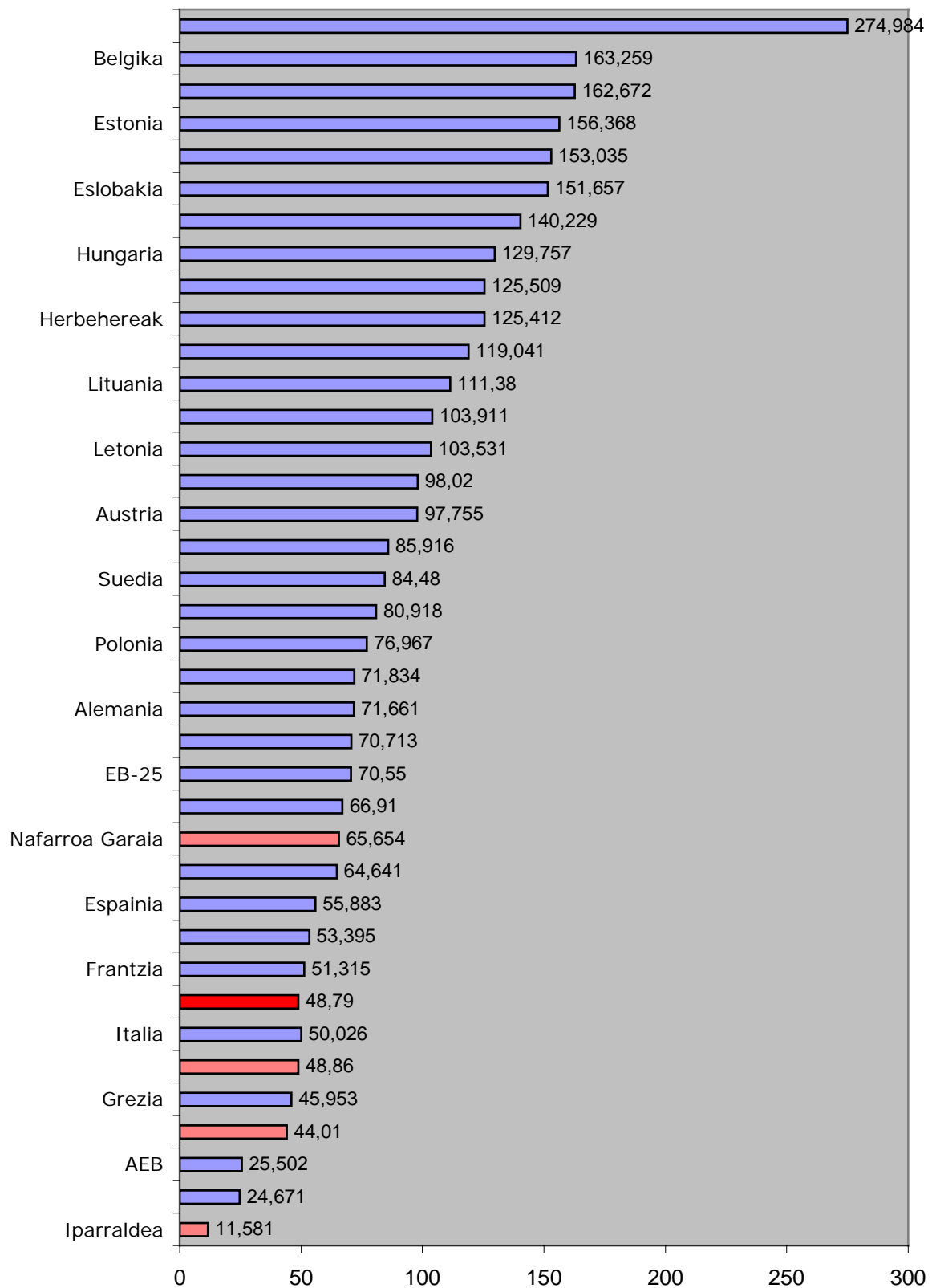
Errenta erabilgarria pertsona aktiboko eurotan, 2004

Ekonomiaren esportazioak, inportazioak eta kanpo saldoa BPGren %tan, 2004

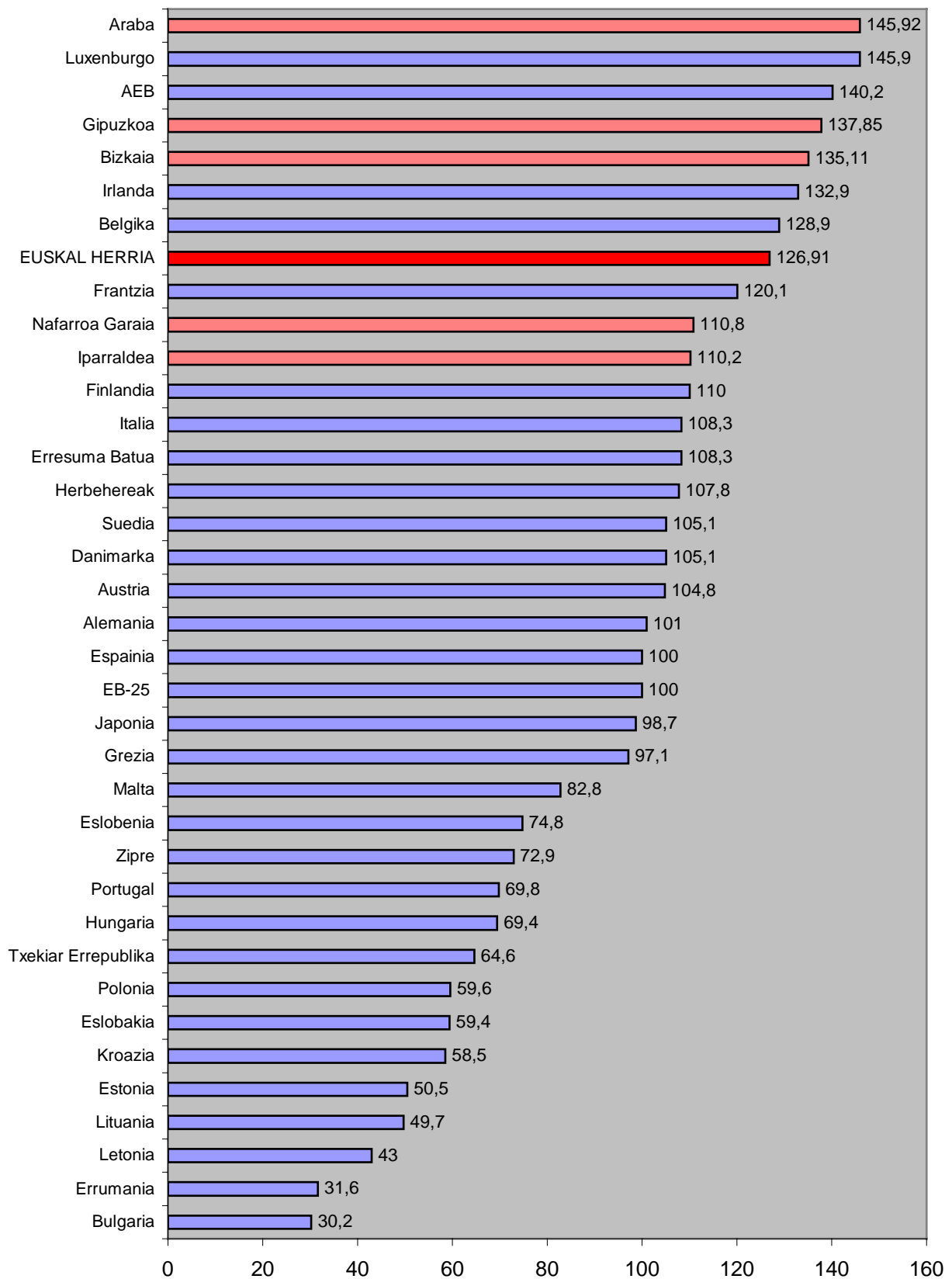

Ekonomiaren irekiera tasa BPGren %tan, 2004

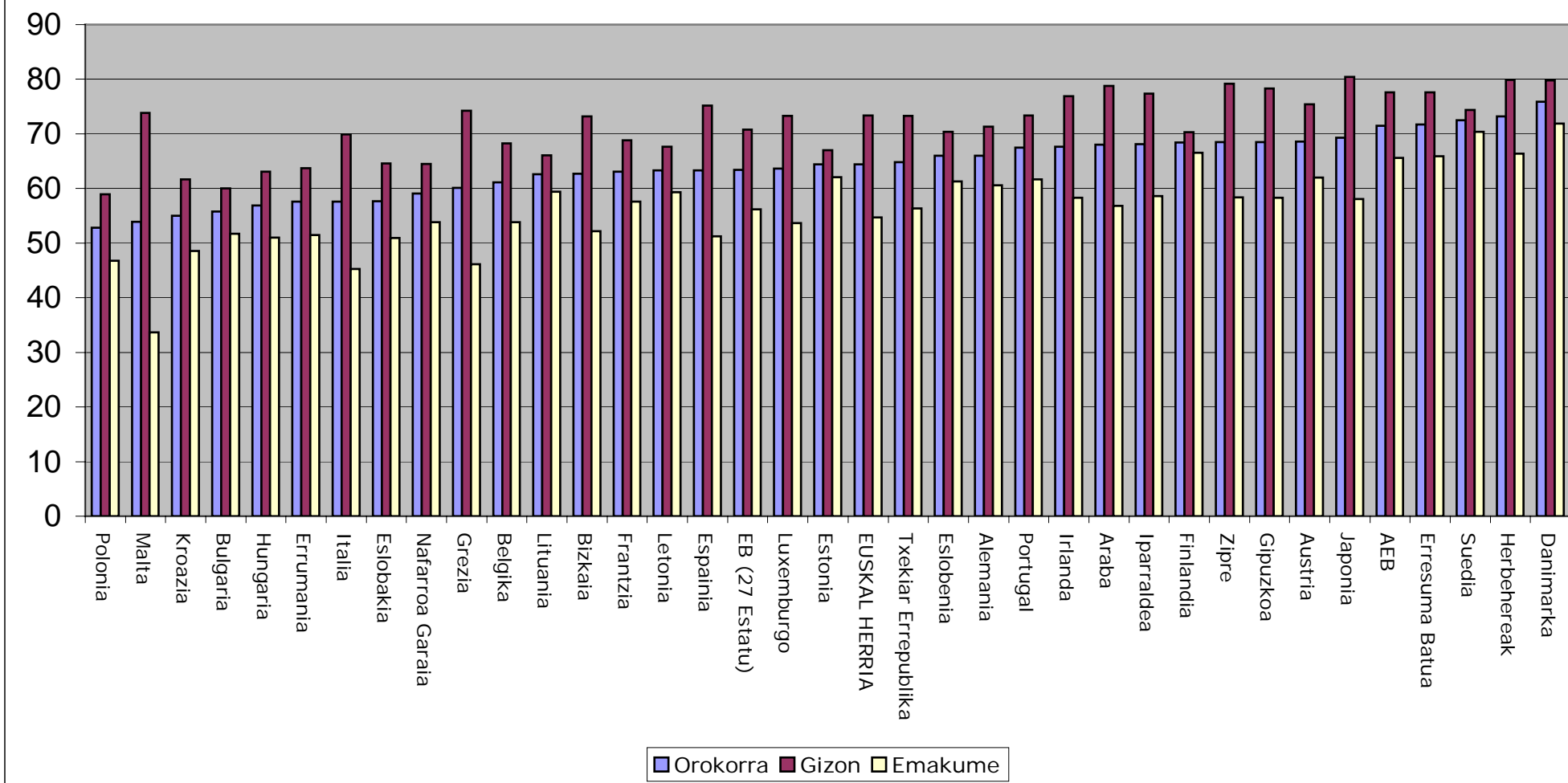

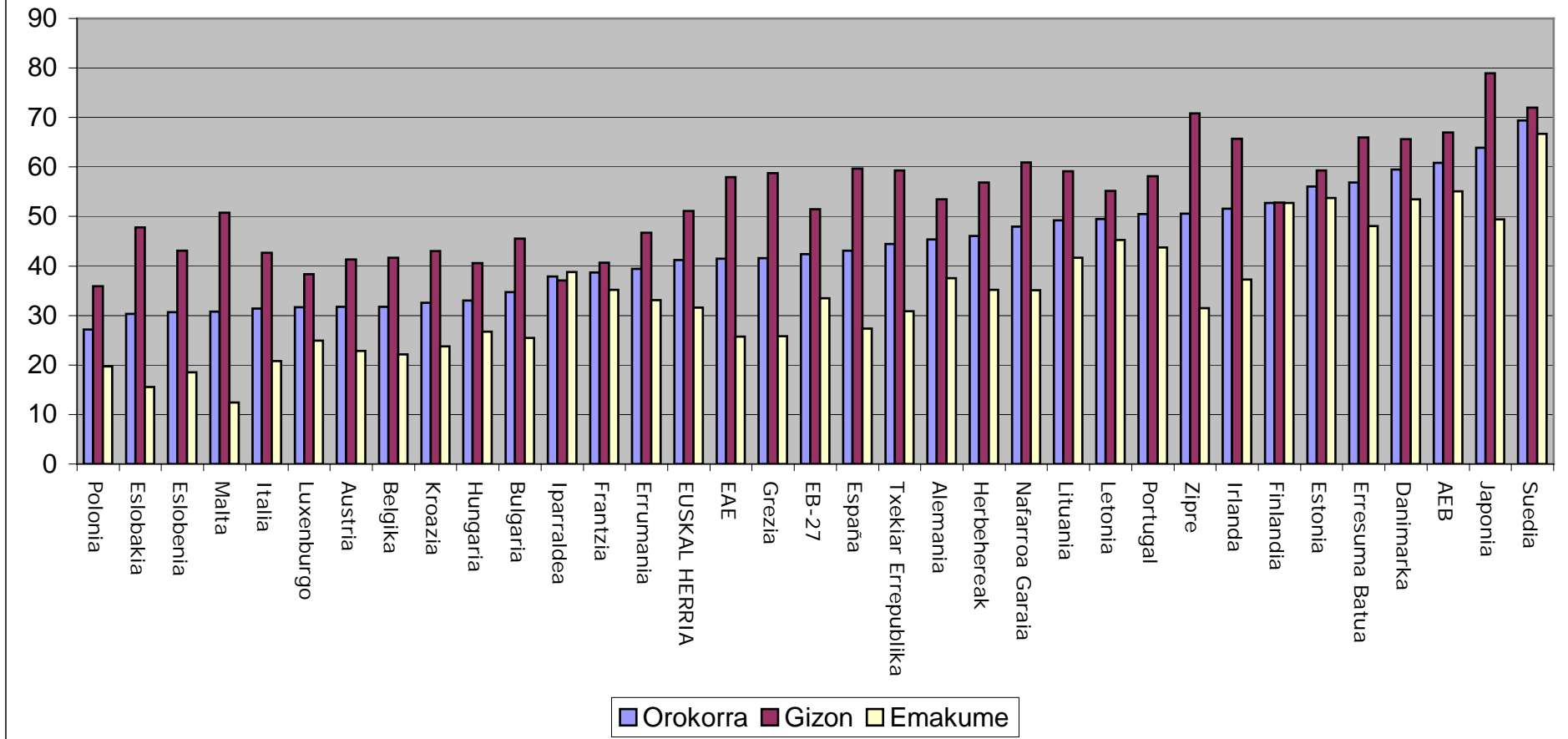
Eskulanaren produktibitatea EAPn, 2004

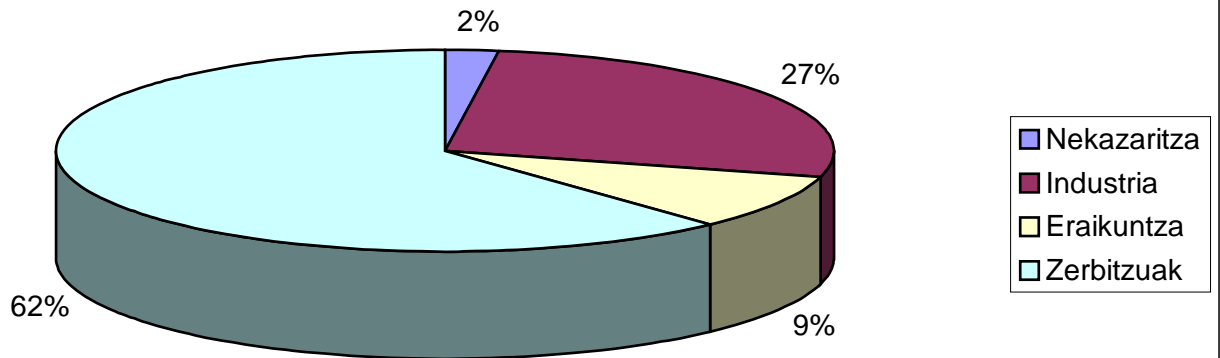
Enplegu-tasa orokorra %tan, 2005

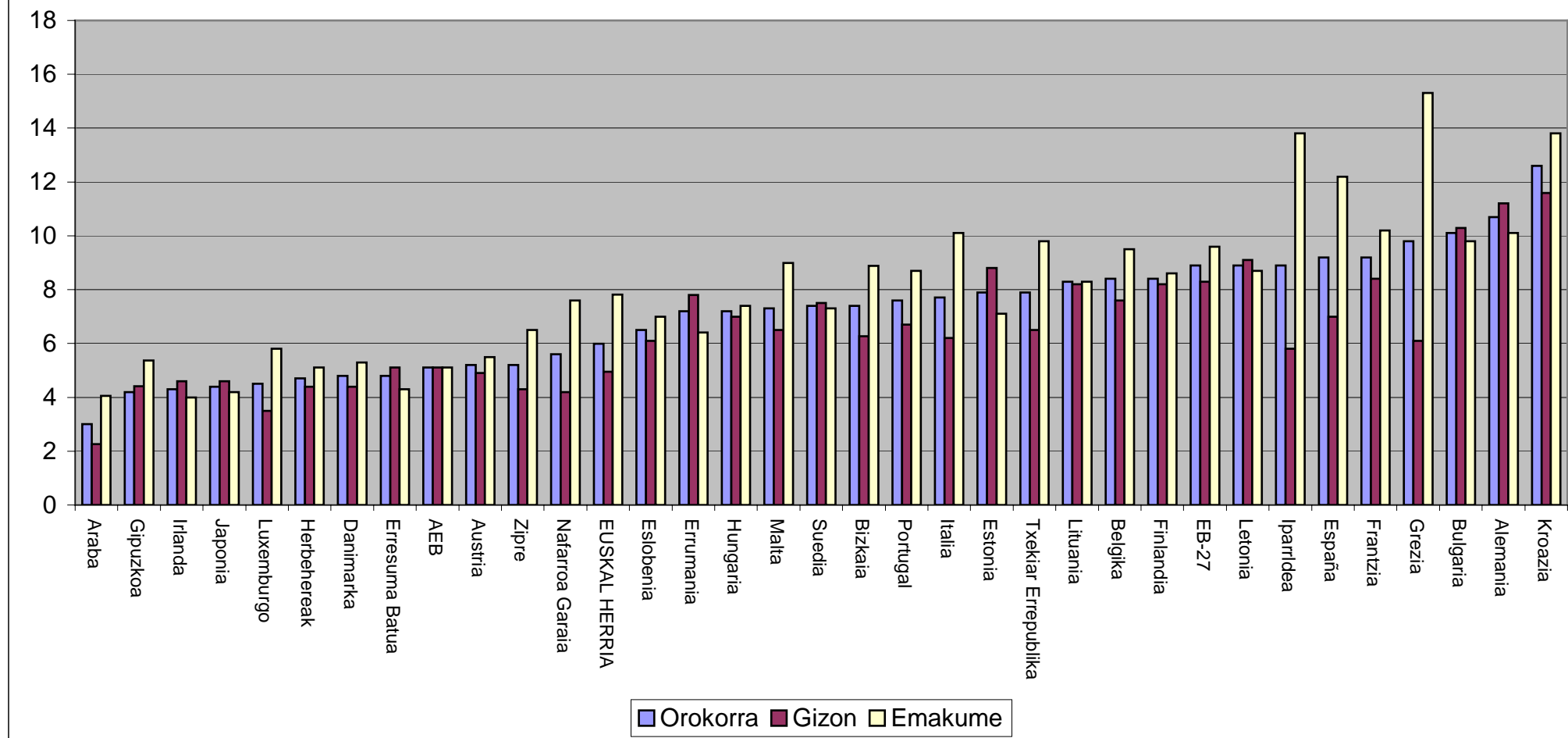
Langile zaharren enplegu-tasa %tan, 2005

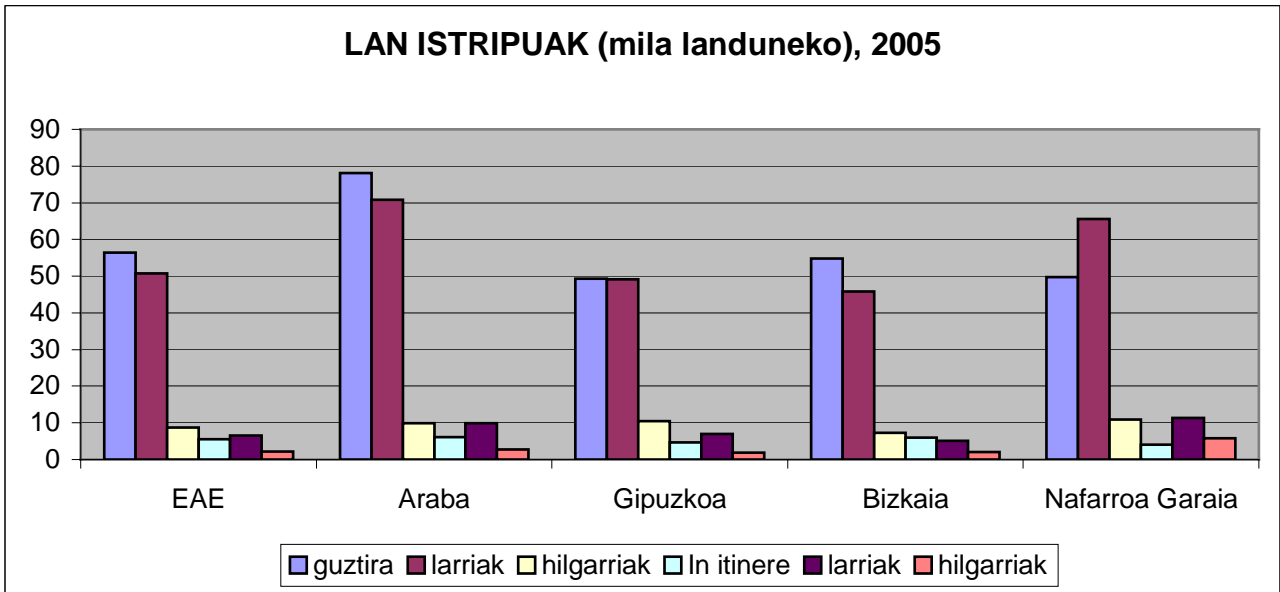

**Euskal Herriko enplegua jarduera ekonomiko bakoitzean banatua
%tan, 2005**

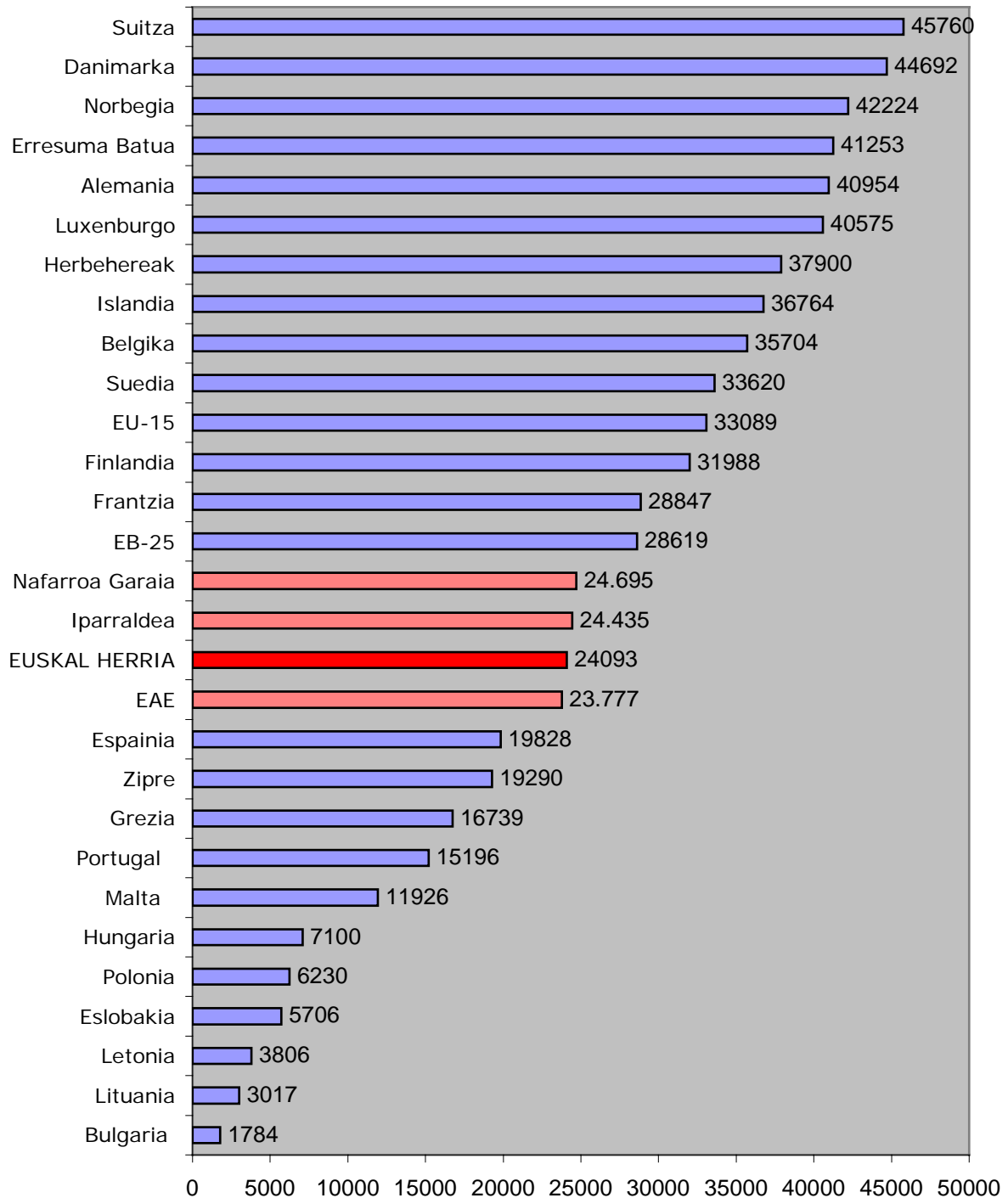

Langabezia-tasa %tan, 2005

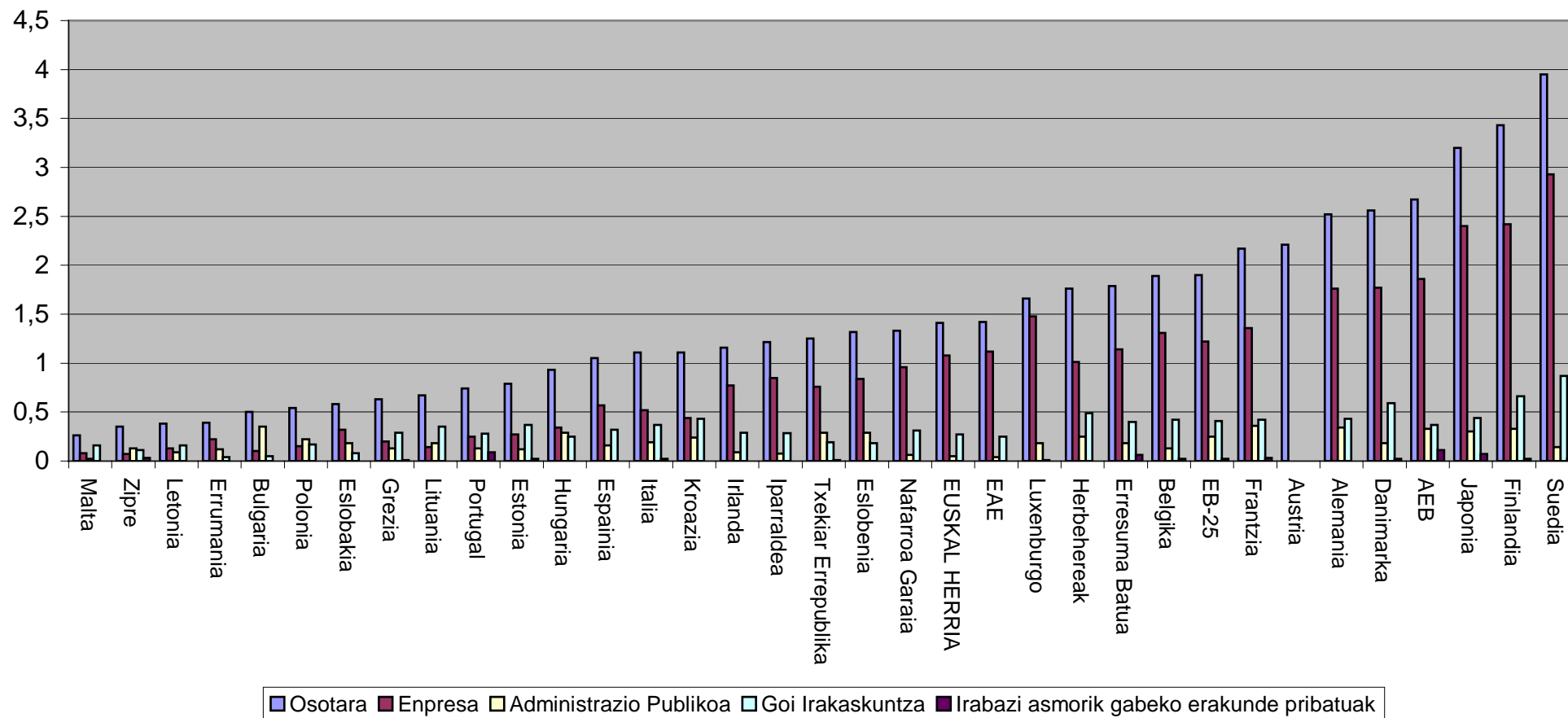

Urteko bataz besteko irabazi gordina eurotan industria eta zerbitzuetan, 2004

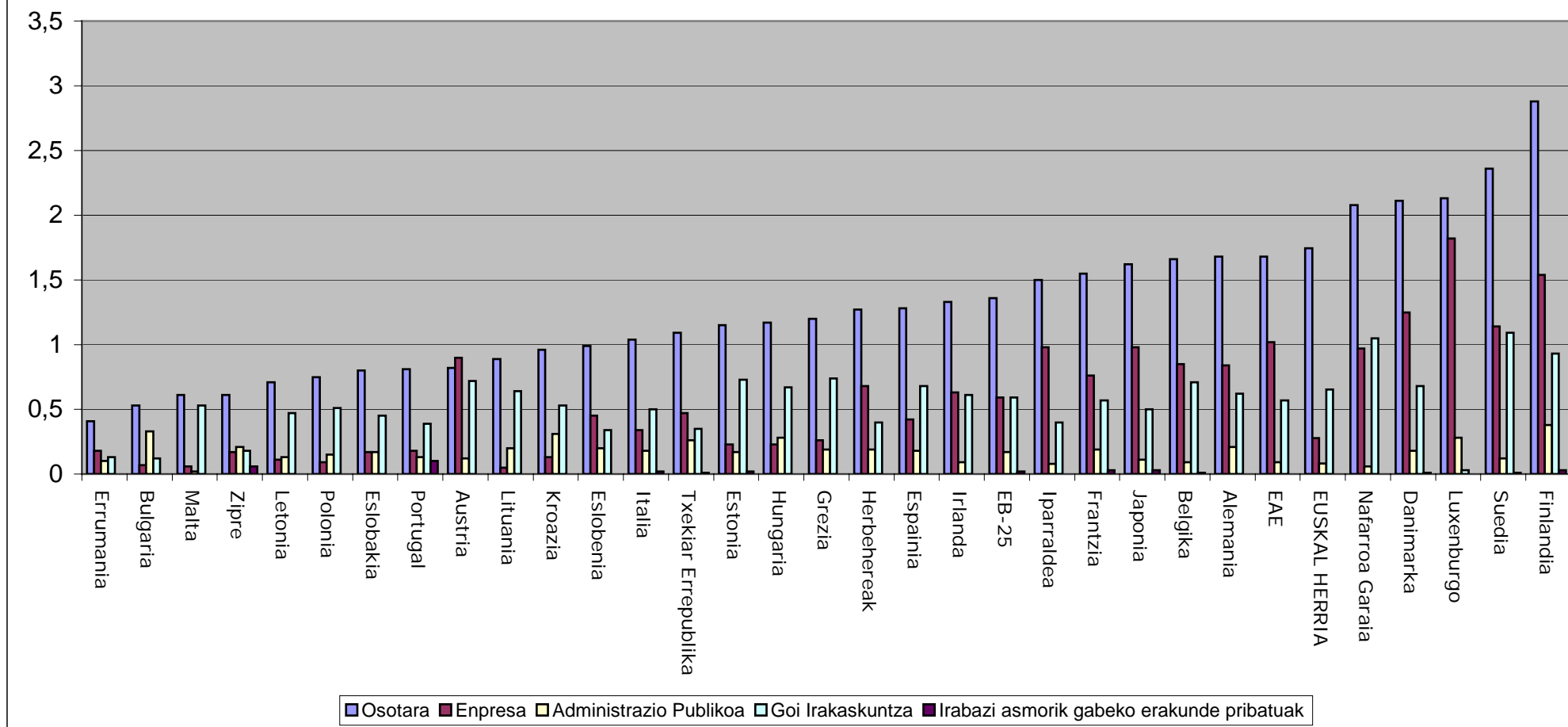

I+Gko gastua BPGren %tan guztira eta sektoreen arabera, 2003

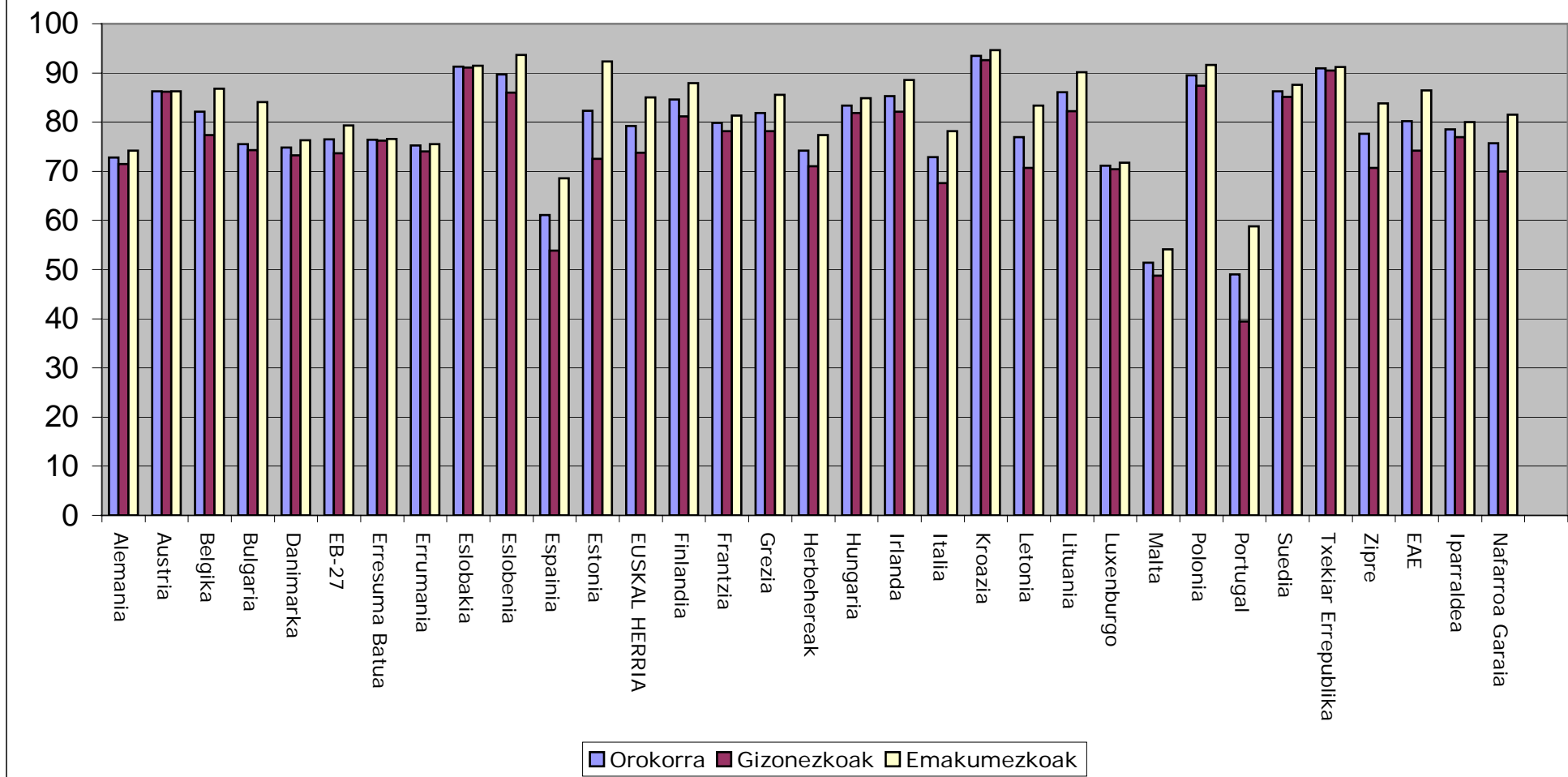

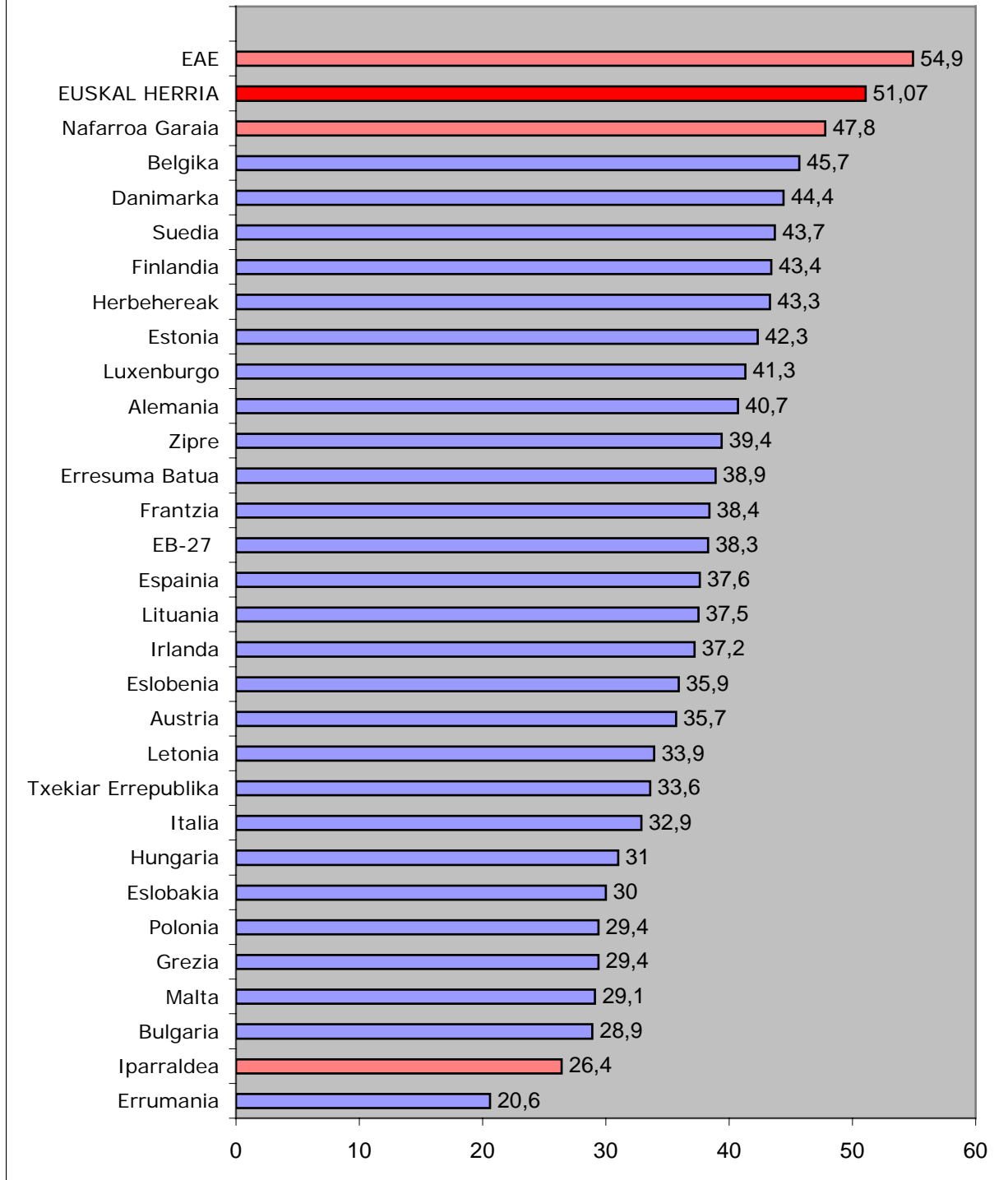
I+Gean dabilen pertsonal kopurua %tan guztira eta sektoreen arabera, 2003

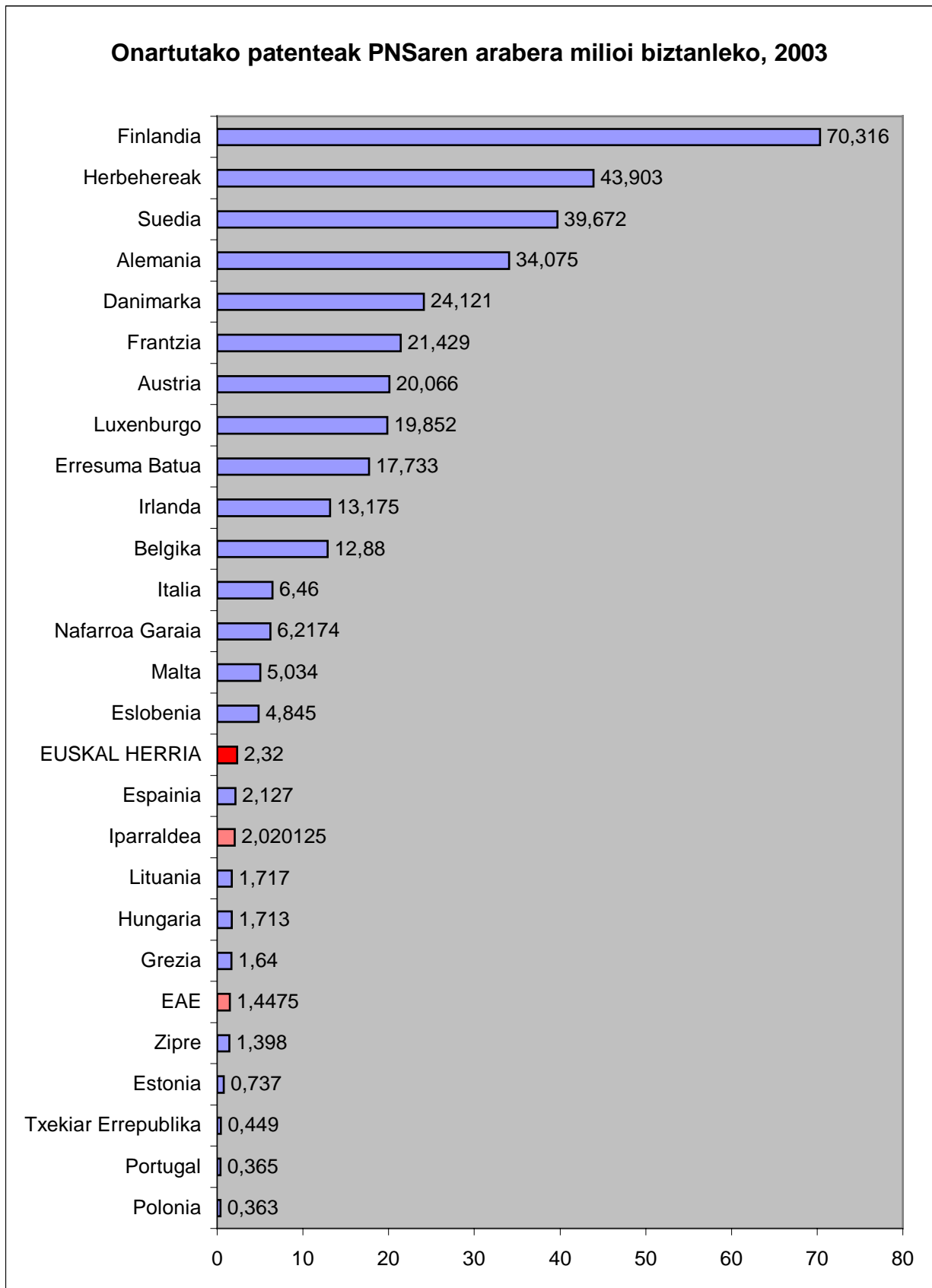

Gazteen hezkuntza maila guztiekiko %tan, 2004

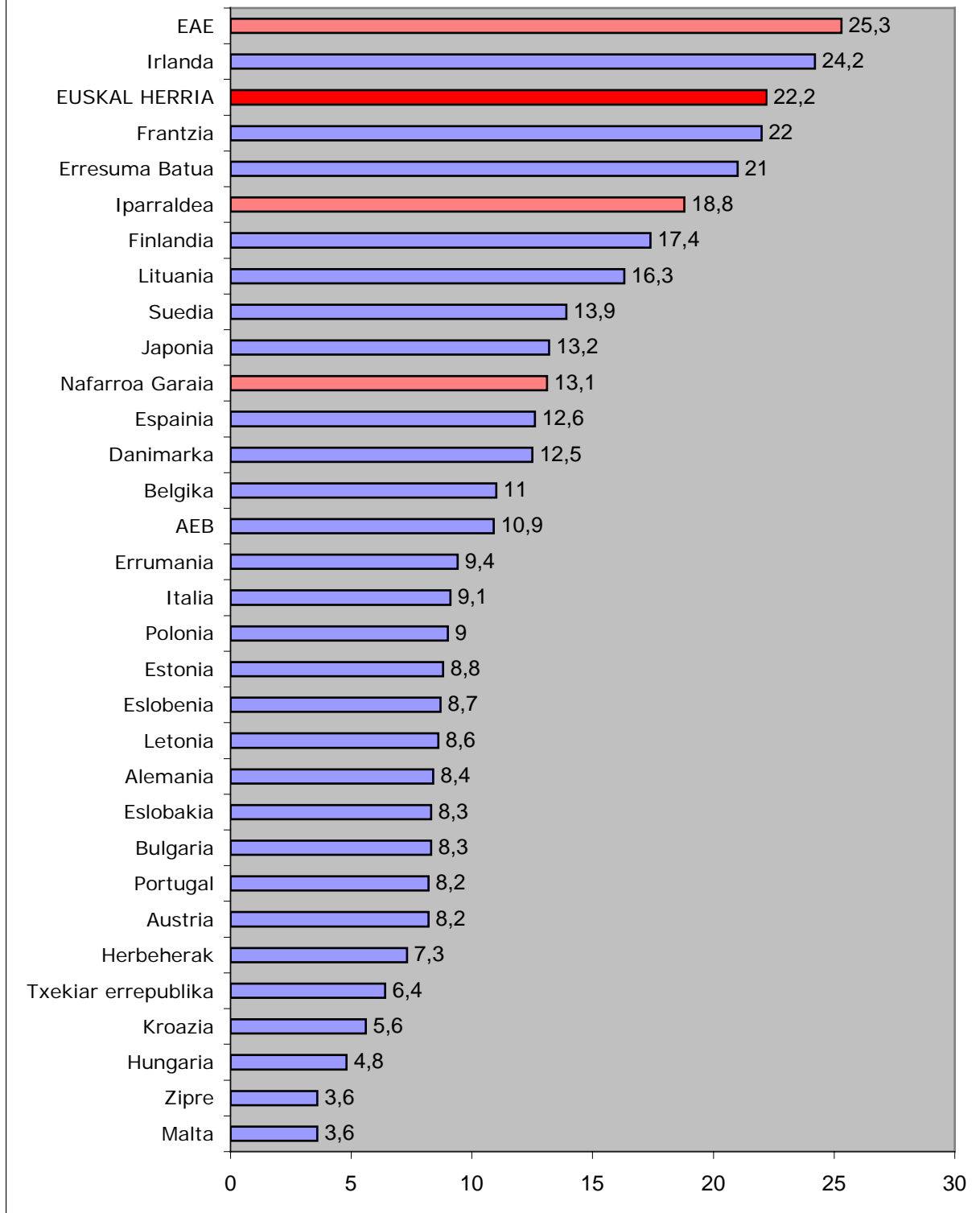

Giza baliabideak zientzia eta teknologian populazio aktiboaren %tan, 2006

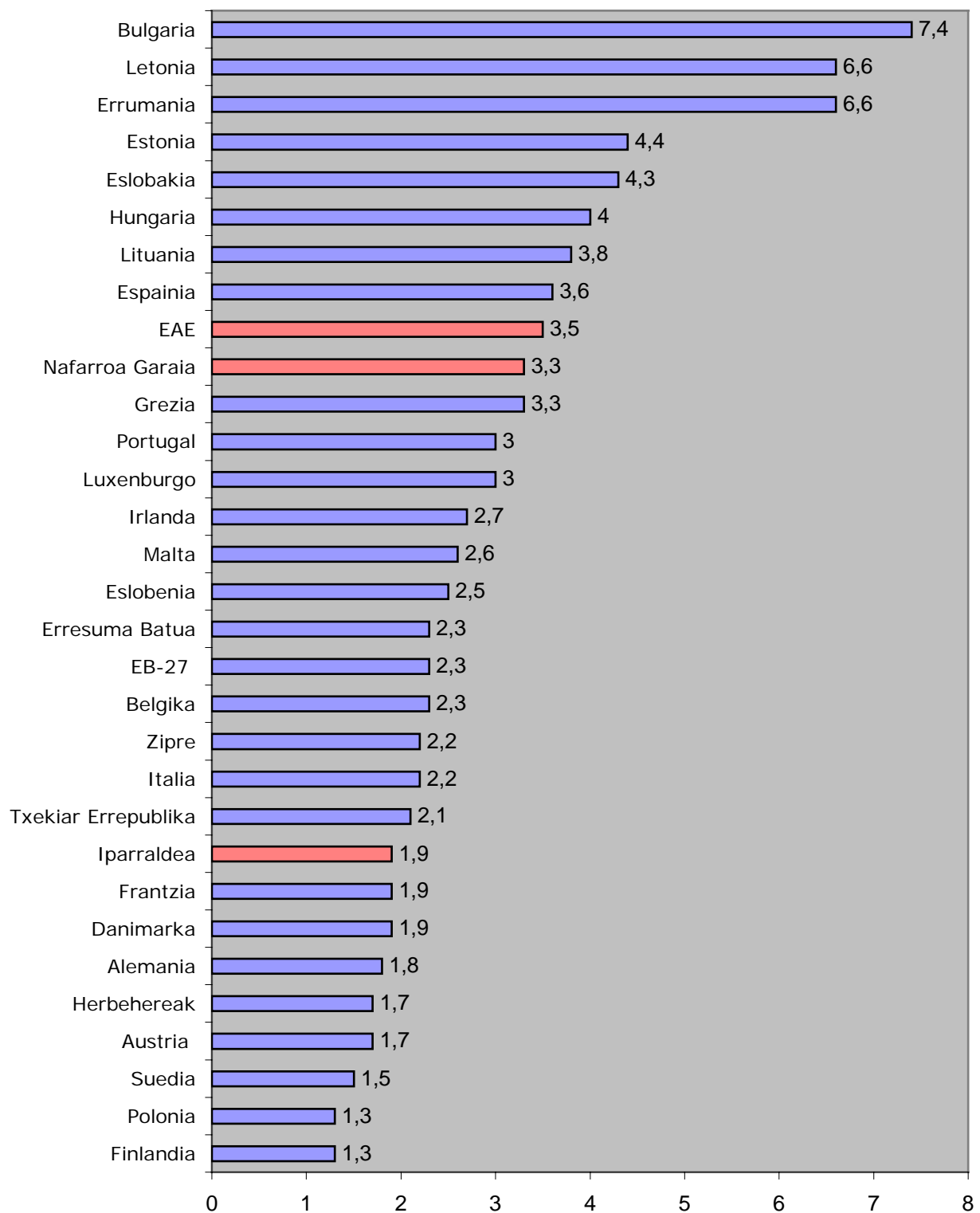

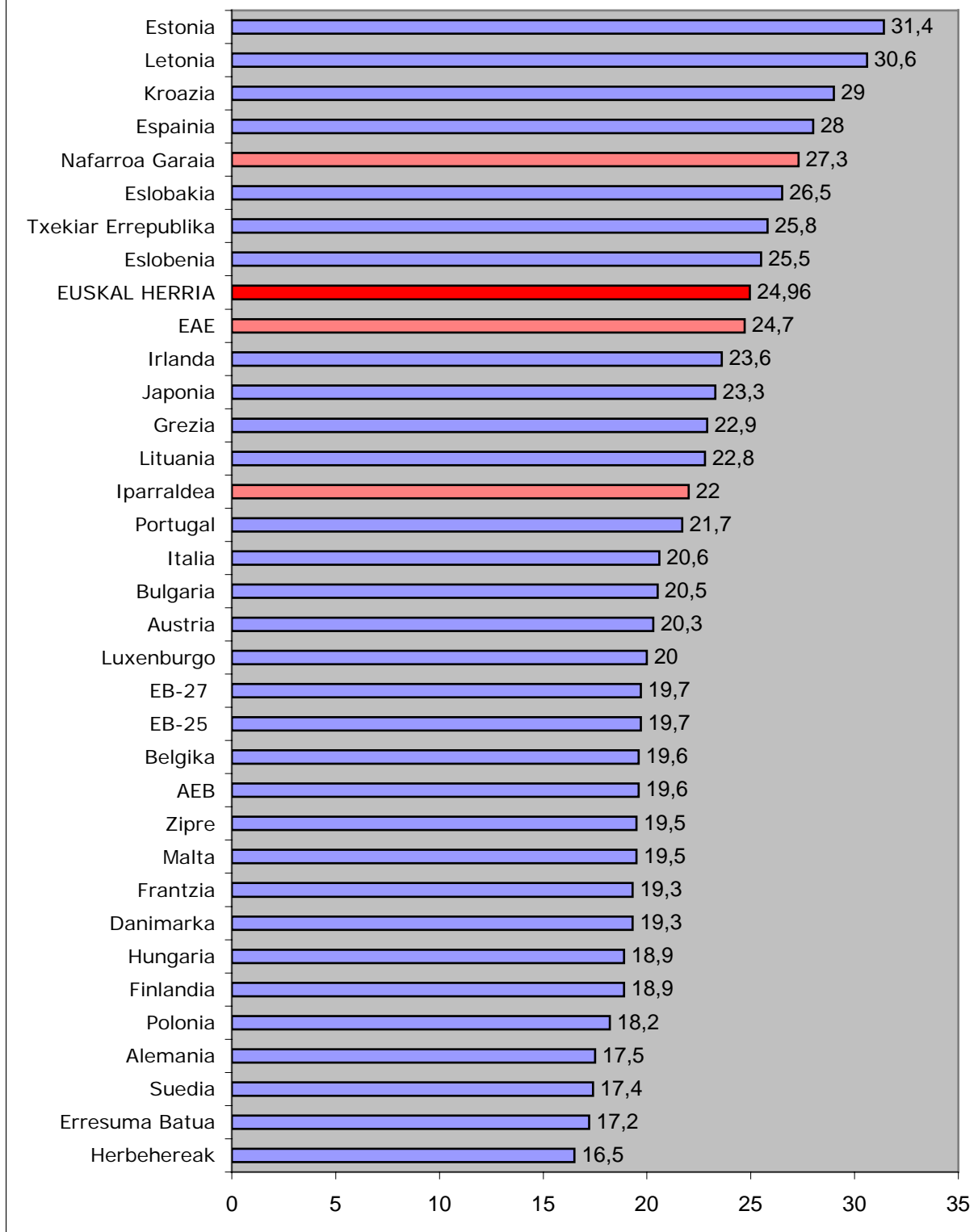
Zientzia eta teknologiako goi mailako graduatuak mila biztanleko, 2003

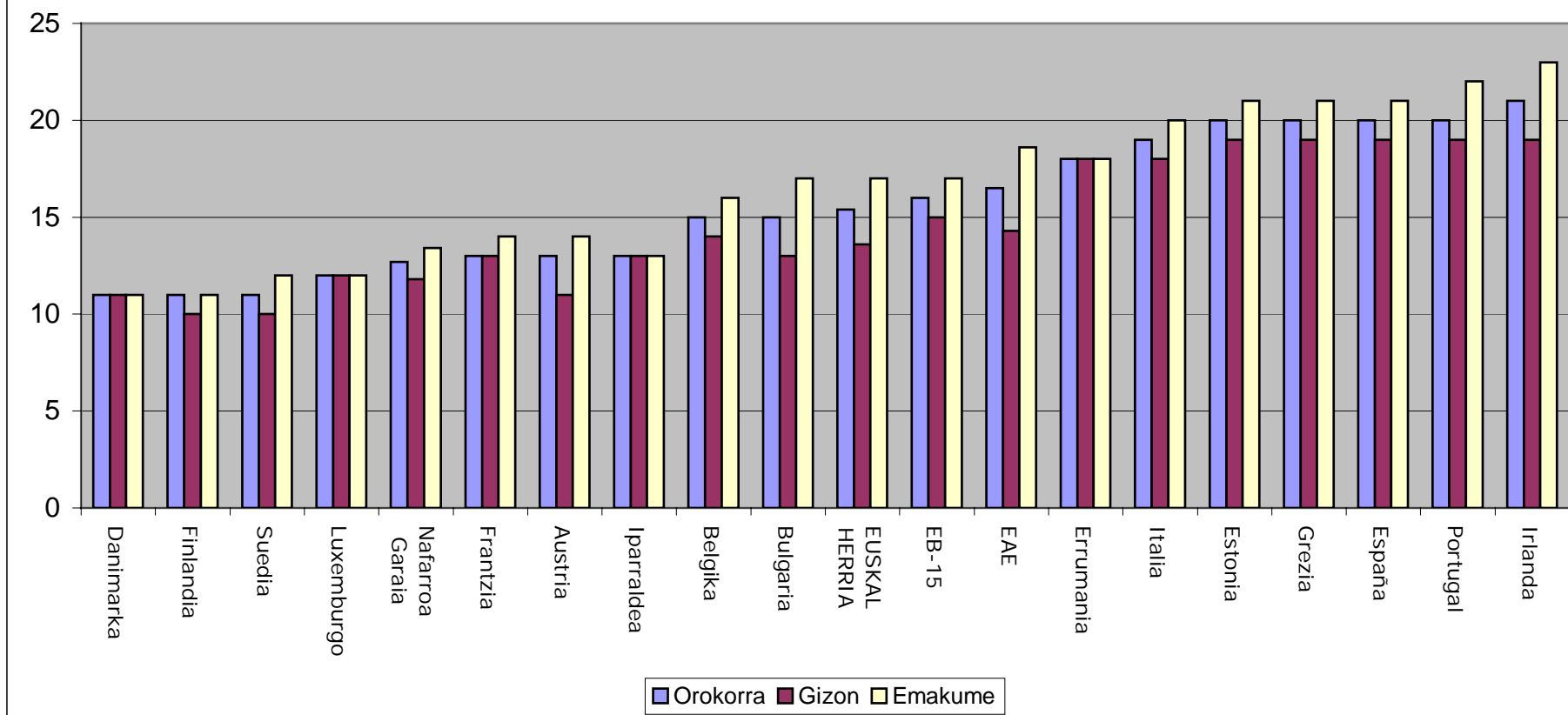
Kontsumorako prezioen indize armonizatuak, 2006

Enpresen inbertsioa KFEGa BPGren %tan, 2004

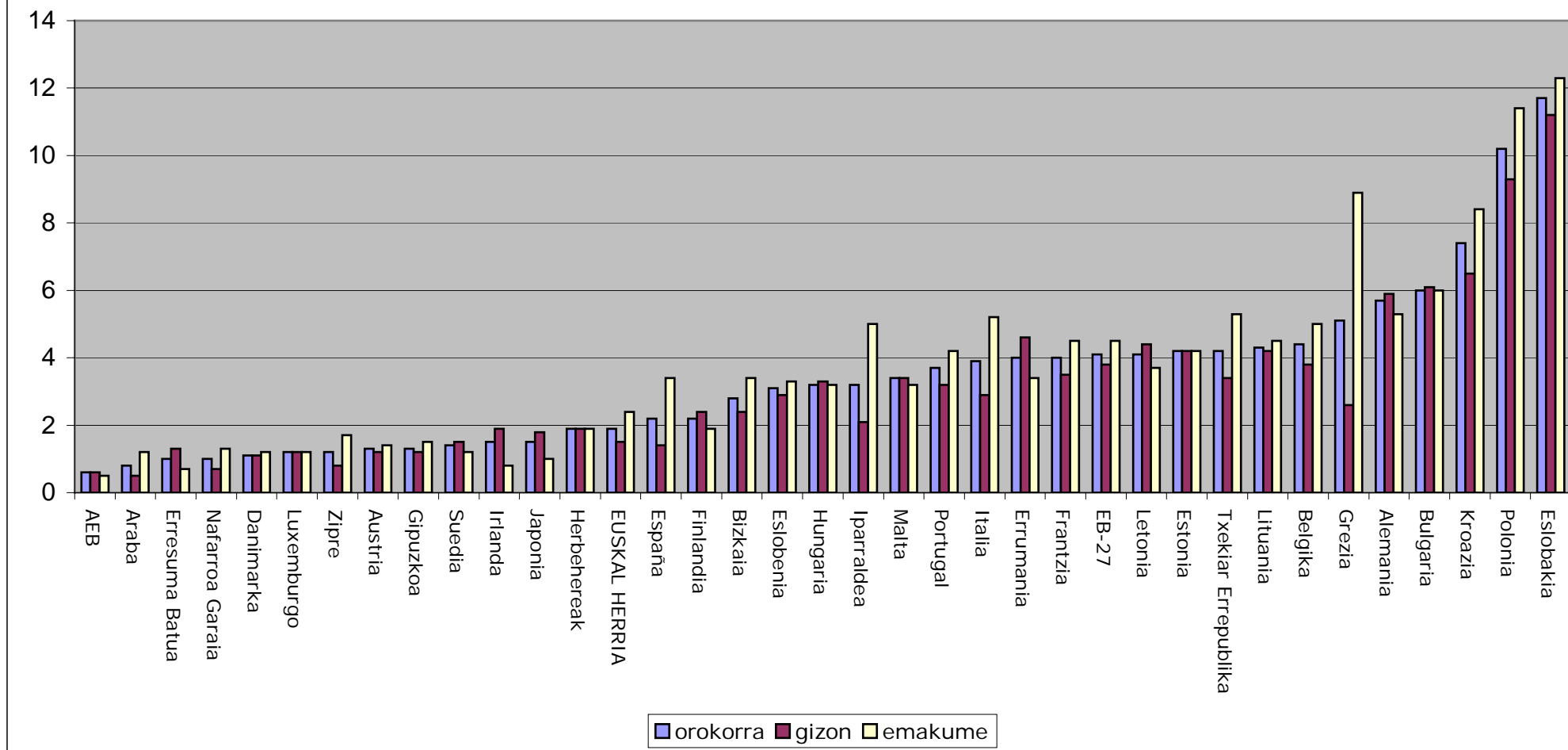

Pobrezian murgiltzeko arrisku-tasa EAPn, transferentzia sozialak jasota, 2004

Iraupen luzeko langabezia-tasa %tan, 2005

Gizarte babesa BPGren %tan, 2004

